

4. ULUSLARARASI ADLI BİLİMLER VE HUKUK KONGRESİ

3-4 MAYIS 2019
MALATYA

KONGRE KİTABI

EDİTÖRLER

DR. ÖĞR. ÜYESİ MURAT BUĞRA TAHTALI
EYLEM SELVER TUĞÇE BAYAZIT

ISBN

978-605-7875-79-2

İKSAD YAYINEVİ

KONGRE KİTABI

4. ULUSLARARASI ADLİ BİLİMLER VE HUKUK KONGRESİ

3- 4 Mayıs 2019
Malatya, TÜRKİYE

Editörler

Dr. Öğr. Üyesi Murat Buğra TAHTALI
Eylem Selver Tuğçe BAYAZİT

Institute Of Economic Development And Social Researches Publications®
(The Licence Number of Publicator: 2014/31220) TURKEY

TR: +90 342 606 06 75

E posta: kongreiksad@gmail.com

www.iksad.org www.iksadkongre.org

Bu kitabın tüm hakları İKSAD'a aittir. İzinsiz kopyalanamaz ve
çoğaltılamaz.

Kitapta bulunan eserlerin yasal ve etik sorumluluğu yazarlara
aittir.

İksad Publications - 2019©

Yayın Tarihi 27.05.2019

ISBN

978-605-7875-79-2

4. ULUSLARARASI ADLİ BİLİMLER VE HUKUK KONGRESİ

KONGRE KÜNYESİ

KONGRE ADI

4. ULUSLARARASI ADLİ BİLİMLER VE HUKUK KONGRESİ

TARİHİ VE YERİ

3-4 Mayıs 2019, Malatya, Türkiye

DÜZENLEYEN KURUMLAR

İktisadi Kalkınma ve Sosyal Araştırmalar Enstitüsü

DÜZENLEME KURULU ÜYELERİ

Prof. Dr. Mustafa TALAS - Başkan
Doç. Dr. Dinara FARDEEVA - Üye
Dr. Hasan ÇİFTÇİ - Üye

KONGRE BAŞKANI

Prof. Dr. Mustafa TALAS

GENEL KOORDİNATÖR

Eylem Selver Tuğçe BAYAZİT

YABANCI KONUŞMACILAR / KATILIMCILAR

Dr. Mariam S. OLSSON - 1. Sayfa
Mikail YUSIFOV - 14. Sayfa
Irina KOLPAKOVA - 17. Sayfa
Mahmut BAYRAMOV - 18. Sayfa
Doç. Dr. Augul SALİKHOVA - 20 Sayfa

KONGRE DİLLERİ

Türkçe ve tüm lehçeleri, İngilizce, Rusça, Çince, Arapça

KONGRE BİLİM VE DANIŞMA KURULU

Prof. Dr. Ali DUYMAZ	Balıkesir Üniversitesi
Prof. Dr. Bahtiyar MEHMETOĞLU	Tokat Üniversitesi
Prof. Dr. Atabey KILIÇ	Erciyes Üniversitesi
Prof. Dr. Fatih BAŞBUĞ	Akdeniz Üniversitesi
Prof. Dr. İskender ASKEROĞLU	Giresun Üniversitesi
Prof. Dr. Jarkınbike SULEYMANOVA	Kazak Devlet Kızlar Pedagoji Üniversitesi – Kazakistan
Prof. Dr. Mustafa TALAS	Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi
Prof. Dr. Mustafa ÜNAL	Erciyes Üniversitesi
Prof. Dr. Nazmi AVCI	Süleyman Demirel Üniversitesi
Prof. Dr. Necati DEMİR	Gazi Üniversitesi
Prof. Dr. Veysel BOZKURT	İstanbul Üniversitesi
Prof. Dr. Ziya AVŞAR	Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi
Doç. Dr. Aydın ZOR	Akdeniz Üniversitesi
Doç. Dr. Almaz AHMETOV	Bakü Devlet Üniversitesi
Doç. Dr. Bekir KOCADAŞ	Adıyaman Üniversitesi
Doç. Dr. Cıldız İSMAİLOVA	Karabük Üniversitesi
Doç. Dr. Dinara FARDEEVA	Tataristan Bilimler Akademisi
Doç. Dr. Elvan YALÇINKAYA	Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi
Doç. Dr. Elman CEFERLİ	Nahcivan Devlet Üniversitesi – Azerbaycan
Doç. Dr. Faik ELEKBER	Milli İlimler Akademisi – Azerbaycan
Doç. Dr. Fayruza H. GARİPOVA	Başkurt Beşeri Bilimler Enstitüsü – Başkurdistan/Rusya
Doç. Dr. Gulmira ABDIRASOLOVA	Kazak Devlet Kızlar Pedagoji Üniversitesi – Kazakistan
Doç. Dr. Kasım KARAMAN	Erciyes Üniversitesi
Doç. Dr. Şayan ULUSAN	Celal Bayar Üniversitesi
Doç. Dr. Veysi ÜNVERDİ	Mardin Artuklu Üniversitesi
Doç. Dr. Yıldız Sadettin	Bağdat Üniversitesi – Irak
Dr. Öğr. Üyesi Adnan OKTAY	Mardin Artuklu Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Arzu TUNCER	Hasan Kalyoncu Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Bayram POLAT	Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Hüseyin ERİŞ	Harran Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Lokman ZOR	Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Seyithan SEYDOŞOĞLU	Siirt Üniversitesi

TARİH VE KÜLTÜR (A)

Tarih: 4 Mayıs 2019	Saat: 09:30- 12:00	Oturum Başkanı	Prof. Dr. Zeki BOYRAZ
Yazar isimleri	Bildiri adı		
Öğr. Gör. Dr. Kazım KARTAL	MALATYA SANCAĞI TABİ GÖZENE, KADİRUŞAĞI, ALIŞAR VE KUŞDOĞANKARYELERİ'NİN SOSYO-EKONOMİK YAPISI (1842-1843)		
Öğr. Gör. Dr. Kazım KARTAL	MALATYA SANCAĞI İZOLU NAHİYESİ KADIOĞLU VE PINARLI KARYELERİ'NİN SOSYO-EKONOMİK YAPISI (1842-1843)		
Dr.Öğr.Üyesi Veysel GÖGER	OSMANLI SEFERLERİNDE BAYRAM		
Prof. Dr. Mustafa TALAS	KÜLTÜRÜN HALLERİ		
Zeynep KARAGÖZOĞLU Prof. Dr. Zeki BOYRAZ	KUMYAZI ÇAYI HAVZASINDA (ELAZIĞ) ARAZİ KULLANIM ÖZELLİKLERİNİN NÜFUSUN DAĞILIŞI VE YOĞUNLUĞU ÜZERİNDEKİ ETKİLERİ		
Nurdane ATEŞ Prof. Dr. Zeki BOYRAZ	AZ GELİŞMİŞLİK KAVRAMINA COĞRAFİ BİR BAKIŞ		
Arş. Gör. Tuba Nur OLGÜN	İZMİR LEVANTEN KONUTLARININ YAŞAMA KÜLTÜRÜ-MEKÂN İLİŞKİSİ BAĞLAMINDA İRDELENMESİ		
Tülgen TANMAN Prof. Dr. Zeki BOYRAZ	DOĞU ANADOLU BÖLGESİ'NDEKİ HAVALİMANLARININ COĞRAFİ ANALİZİ		
Dr. Öğr. Üyesi Habibe TEMİZSU	İNGİLİZ EMPERYALİZMİ VE TIBBİ ARAŞTIRMALAR		
Dr. Mariam S. OLSSON Homayun FURMOLLY Dr. Ahmad Sharif FAKHER	OSMANLI İMPARATORLUĞU DÖNEMİNDE LÜBNAN		
Mahmut BAYRAMOV Hasan ABBASOV	AZERBAJCAN-TÜRKİYE İLİŞKİLERİNE YENİ BİR BAKIŞ		
Doç. Dr. Augul SALIKHOVA Doç. Dr. Dınara FARDEEVA	İLK TATAR BESTECİNİN HAYATI VE ESERLERİ - SULTAN GABAŞI		

KAŞGARLI MAHMUT-1 (A)

Tarih: 4 Mayıs 2019	Saat: 12:30 – 14:30	Oturum Başkanı	Doç. Dr. Funda OKUŞLUK
Yazar isimleri	Bildiri adı		
İclal ALKAN Prof. Dr. Nevzat BAYRİ	FEN BİLGİSİ ÖĞRETMEN ADAYLARININ SINIF KAVRAMINA İLİŞKİN METAFORİK ALGILARI		
İclal ALKAN Prof. Dr. Nevzat BAYRİ	FEN EĞİTİMİNDE OKUL DIŞI ÖĞRENME ORTAMLARI		
Ayşe BİRHANLI Ramazan GÜNDÜZ	FEN VE TEKNOLOJİ ÖĞRETMEN ADAYLARININ TEKNOLOJİK PEDAGOJİK ALAN BİLGİSİ VE ÖZGÜVEN DÜZEYLERİNİN İNCELENMESİ		
Doç. Dr. Funda OKUŞLUK	FEN BİLİMLERİ ÖĞRETMEN ADAYLARININ STEM İLE İLGİLİ GÖRÜŞLERİNİN BELİRLENMESİ		
Doç. Dr. Funda OKUŞLUK	FEN BİLİMLERİ ÖĞRETMEN ADAYLARININ STEM İLE İLGİLİ GÖRÜŞLERİNİN BELİRLENMESİ		
Doç. Dr. Necdet KONAN Emine AYAZ	İLKOKULLARDA GÖREV YAPAN BRANŞ VE SINIF ÖĞRETMENLERİNİN TÜKENMİŞLİK ALGI DÜZEYLERİ		
Duygu YILMAZ ALGAN Doç. Dr. Necdet KONAN	ORTAOKUL ÖĞRETMENLERİNİN YÖNETİCİ VE ÇALIŞMA ARKADAŞI DESTEĞİ ALGISI		
Selenay GÜR DEMİR Doç. Dr. Necdet KONAN	LİSE ÖĞRETMENLERİNİN YÖNETİCİ VE ÇALIŞMA ARKADAŞI DESTEĞİ ALGISI		

KAŞGARLI MAHMUT-2 (A)

Tarih: 4 Mayıs 2019	Saat: 15:00- 17:00	Oturum Başkanı	Doç. Dr. Necdet KONAN
Yazar isimleri	Bildiri adı		
Doç. Dr. Nuray KURTDEDE FİDAN Faruk YETER	ÇOCUK DERGİLERİNDE DUYARLILIK DEĞERİ		
Handan KALKAN Dr. Öğr. Üyesi Mahire ASLAN	RESMİ ve ÖZEL ORTAOKULLARDA GÖREV YAPAN ÖĞRETMENLERİN PROAKTİF DAVRANIŞ SERGİLEME DÜZEYLERİ		
доцент Альфия Николаевна ВАЛИАХМЕТОВА Ирина КОЛПАКОВА	ВЛИЯНИЕ ГУМАНИСТИЧЕСКИХ ИДЕЙ ДЖАДИДИЗМА НА СТАНОВЛЕНИЕ ТАТАРСКОГО НАЦИОНАЛЬНОГО МУЗЫКАЛЬНОГО ОБРАЗОВАНИЯ (Исторический аспект)		
Dr. Öğr. Üyesi Battal GÖLDAĞ	MESLEK YÜKSEKOKULUNDA ÖĞRENİM GÖREN ÖĞRENCİLERİNİN ALGILADIKLARI SOSYAL MEDYA BAĞIMLILIK DÜZEYLERİNİN İNCELENMESİ		
Doç. Dr. Necdet KONAN Hakan TAKGÜN Fevzi KIRIK Bülent ÇETİNKAYA	ÖĞRETMENLERİN ÇOKLU ZEKÂ ALANLARI		
Doç. Dr. Necdet KONAN Mustafa CİCİK	İLKOKUL ÖĞRETMENLERİNİN ÖRGÜTSEL AFFEDİCİLİK DÜZEYLERİ		
Doç. Dr. Necdet KONAN Güven YILDIRIM	İLKOKUL ÖĞRETMENLERİNİN TÜKENMİŞLİK ALGISI		

KAŞGARLI MAHMUT-3 (A)

Tarih: 4 Mayıs 2019	Saat: 17:30- 19:30	Oturum Başkanı	Doç. Dr. Necdet KONAN
Yazar isimleri	Bildiri adı		
VAHAP ARIKAN DOÇ. DR. NECDET KONAN	İLKOKUL VE ORTAOKUL YÖNETİCİLERİNİN KAYNAK SAĞLAMADA KARŞILAŞTIKLARI SORUNLAR VE ÇÖZÜM ÖNERİLERİ		
ZEHRA ASLAN DOÇ. DR. NECDET KONAN	ORTAOKUL ÖĞRETMENLERİNİN ÇEVREYE DUYARLILIK ALGISI		
YELİZ GÜNEY DOÇ. DR. NECDET KONAN	HALK EĞİTİMİ MERKEZLERİNDE ÇALIŞAN USTA ÖĞRETİCİLERİN MESLEKİ DOYUMU ALGISI		
ERHAN EKİCİ DOÇ. DR. NECDET KONAN	ORTAOKUL ÖĞRETMENLERİNİN SOSYAL ADALET ALGISI		
ALİ ASLANYÜREK DUYGU KAYHAN DOÇ. DR. NECDET KONAN	REHBERLİK VE ARAŞTIRMA MERKEZLERİNDE YAŞANAN SORUNLAR VE ÇÖZÜM ÖNERİLERİ		
Derya GÜNAY Doç. Dr. Necdet KONAN Bekir KARACA	İLKOKUL VE LİSE ÖĞRETMENLERİNİN YENİLİKÇİ DAVRANIŞ ALGISI		
Hatice ASLAN Doç. Dr. Necdet KONAN	İLKOKUL ÖĞRETMENLERİNİN YÖNETİCİ VE ÇALIŞMA ARKADAŞI DESTEĞİ ALGISI		
Doç. Dr. Augul SALIKHOVA Doç. Dr. Dınara FARDEEVA Elvira NURLANOVA	SULTAN GABAŞI: İLK TATAR BESTECİNİN HAYATI VE ESERLERİ		
Öğr. Gör. Dr. Murat CANPOLAT	ÜSTÜN YETENEKLİ ÇOCUKLARA DİJİTAL EBEVEYN OLMA: BİR OLGUBİLİM ÇALIŞMASI		
Öğr. Gör. Dr. Murat CANPOLAT	FAL BAKTIRMA: BİR OLGU BİLİM ÇALIŞMASI		

ADLİ BİLİMLER (B)

Tarih: 4 Mayıs 2019	Saat: 09:30- 12:00	Oturum Başkanı	Dr. Aslıhan KAYIK AYDINALP
Yazar isimleri	Bildiri adı		
Dr. Barış DUMAN	İNŞAAT SEKTÖRÜNDEKİ İŞ KAZALARINDA SOSYAL GÜVENLİK KURUMUNUN RÜCU DAVASINA GENEL BAKIŞ		
Dr. Mariam S. OLSSON London School of Economics Homayun FURMOLLY Kabul State University Dr. Ahmad Sharif FAKHER King Abdulaziz University	BEIRUT AND LEBANON DURING THE OTTOMAN EMPIRE		
Dr. Öğr. Üyesi Aslıhan KAYIK AYDINALP	İŞÇİLERİN KİŞİSEL VERİLERİNİN KORUNMASI		
Dr. Öğr. Üyesi Aslıhan KAYIK AYDINALP	SİGORTALILIK SÜRELERİNİN BİRLEŞTİRİLMESİ		
Dr. Öğr. Üyesi Murat Buğra TAHTALI	TÜRK HUKUKUNDA OLAĞANÜSTÜ HAL KANUN HÜKMÜNDE KARARNAMELERİYLE KAMU GÖREVİNDEN İHRAÇ EDİLEN KAMU PERSONELİNİN AKLANMA SONRASINDA GÖREVE İADELERİ SORUNU		
Arş. Gör. Nazlı ÇOBAN	İŞÇİ SENDİKASI ÜYELİĞİNİN ÜYE OLUNAN SENDİKAYA KARŞI ÜYELİĞİN KAZANILMASI SIRASINDA KORUNMASI		
Elif POLAT	ÖLÜNCEYE KADAR BAKMA SÖZLEŞMESİ ÜZERİNDE ÜÇÜNCÜ KİŞİLERİN HAKLARI		
Mikail YUSIFOV Ahmad S. FAKHIR Muhyeddin ASKAROV	ÖZERK CUMHURİYETLERDE MECLİS BAŞKANLARININ YETKİLERİ: NAHÇIVAN ÖRNEĞİ		
Irina KOLPAKOVA Irina KONSALIDZE	MILITARY COURTS AND JUDGES STATUS		
Av.Dr. Sibel AKŞAHİN POLAT	TÜRKİYE' NİN 1951 TARİHLİ BİRLEŞMİŞ MİLLETLER MÜLTECİLERİN HUKUKİ STATÜSÜNE İLİŞKİN CENEVRE SÖZLEŞMESİ'NE TARAFLIĞI		
Mahmut BAYRAMOV Hasan ABBASOV	AZERBAIJAN-TÜRKİYE İLİŞKİLERİNE YENİ BİR İVME		
Doç. Dr. Augul SALİKHOVA Doç. Dr. Dınara FARDEEVA	İLK TATAR BESTECİNİN HAYATI VE ESERLERİ - SULTAN GABAŞI		

ISPEC-1 (B)

Tarih: 4 Mayıs 2019	Saat: 12:00- 14:15	Oturum Başkanı	Dr. Öğr. Üyesi Menderes ÇENET
Yazar isimleri	Bildiri adı		
Dr. Öğr. Üyesi Faruk KARDAŞ	IN VİTRO ANTİMİCROBİAL AND SYNTHESIS EVALUATION OF SOME NEW 3-ALKYL(ARYL)-4-(2-PHENYLACETOXY-3-ETHOXYBENZYLIDENAMİNO)-4,5-DİHYDRO-1H-1,2,4-TRİAZOL-5-ONE COMPOUNDS		
Doç. Dr. Funda OKUŞLUK Öğr. Gör. Dr. Onur ÖZGÜL	ZEA MAYS İLE NANO BOYUTTA TiO ₂ SENTEZİ VE KARAKTERİZASYONU		
Öğr. Gör. Nilgün KIZILKAYA Arş. Gör. Engin ÖZDEMİR Dr. Öğr. Üyesi Didem EREN SARICI	MADENSEL VE ENDÜSTRİYEL ATIKLARIN GAZBETON ÜRETİMİNDE KULLANILABİLİRLİĞİNE GENEL BİR BAKIŞ		
Arş. Gör. Engin ÖZDEMİR Öğr. Gör. Nilgün KIZILKAYA Dr. Öğr. Üyesi Didem EREN SARICI	MALATYA' NİN DEPREM OLUŞTURMA ÖZELLİKLERİNİN İNCELENMESİ		
Erkan BAHÇE, Ender EMİR Cebrail ÖLMEZ	CoCrMo ALAŞIMININ TORNALANMASINDA MEYDANA GELEN TAKIM AŞINMALARININ VE TALAŞ TIPLERİNİN İNCELENMESİ		

Dr. Öğr. Üyesi Erkan BAHÇE Cebrail ÖLMEZ, Ö.Ceren AKBAY	HAP KAPLANMIŞ MATKAP İLE KEMİK DELİNMESİNİN DENEYSEL İNCELENMESİ
Eray SARIGÜL, Erkan BAHÇE Ender EMİR	Ti6Al4V ALAŞIMININ SIFIR ALTI ISIL İŞLEM İLE TORNALANMASININ TAKIM AŞINMASINA VE YÜZEY KALİTESİNE ETKİLERİNİN ARAŞTIRILMASI
Dr. Öğr. Üyesi Menderes ÇENET	Honey Samples of Malatya with Respect to the Palynological and Physicochemical Properties
Ayşe Şebnem ERENLER	Rekombinant Pseudomonas aeruginosa Kaynaklı Kapsüler Polisakkarit Üretimi
Doç. Dr. Çiğdem SARICI ÖZDEMİR Muhammed ONAY	BOYA GİDERİM KİNETİĞİNİN İNCELENMESİ
Doç. Dr. Çiğdem SARICI ÖZDEMİR Kübra KARADAŞ	FISTIK KABUĞUNDAN ELDE EDİLEN FOTOKATALİZÖRLERİN YÜZEY ÖZELLİKLERİNİN İNCELENMESİ
Bilge Hatun AY Sima POUYA	Okul Bahçelerindeki Çocuk Oyun Alanı Tasarımlarının Değerlendirmesi
Bilge Hatun AY Ayşe Gülan ÇELEBİ Aysun TUNA	Enerji Etkin Peyzaj Tasarım Yaklaşımları İle Kentsel Donatı Elemanları

ISPEC-2 (B)

Tarih: 4 Mayıs 2019	Saat: 14:30- 17:00	Oturum Başkanı	Dr. H.Turan AKKOYUN
Yazar isimleri	Bildiri adı		
Sima POUYA Sahar POUYA	GREEN INFRASTRUCTURE AS A SOLUTION FOR URBAN WATER QUALITY AND STORM WATER MANAGEMENT		
Sima POUYA	DETERMINATION OF USER SATISFACTION IN DESIGNED LANDSCAPE ARCHITECTURE PROJECTS		
Nazire Sinem SARNILIOĞLU Sima POUYA	DOĞA EĞİTİMİ İÇİN OKUL BAHÇELERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ		
Öğr. Gör. Çiğdem CEYLAN Prof. Dr. Mehmet ÖNAL	MALATYA TURGUT ÖZAL ÜNİVERSİTESİ BATTALGAZİ (MALATYA) KAMPÜS ALANI ALÜVYONLARINA AİT SEDİMANLARIN ESKİ AKINTI YÖNÜ, DOKUSAL ÖZELLİKLERİ VE DEPOLANMA ORTAMLARININ BELİRLENMESİ		
Muhammet Fatih AKKAMIŞ Mehmet Cihat ÖZGENEL	MİKRO ŞEBEKELERDE HİYERARŞİK KONTROL		
Derya KARAMAN Erkan BAHÇE	KALÇA PROTEZ AŞINMA SİMÜLATÖRÜNÜN TASARIMI VE ÜRETİMİ		
Serkan YASAKCI Derya KARAMAN, Erkan BAHÇE	FARKLI ELYAF YÖNLENDİRMELİ CAM ELYAF TAKVİYELİ POLİMER KOMPOZİTLERDE DELAMİNASYONUN İNCELENMESİ		
Dr. Murat CAN Dr. Serdar KOLUAÇIK Dr. Öğr. Üyesi Erkan BAHÇE Akif OYMAK	KEMİK KIRIKLARININ TEDAVİSİNDE KULLANILAN LCP PLAKLARINDA KİLİTLİ VE KİLİTSİZ VİDALARIN KULLANIMI VE FARKLI VİDA AÇILARININ PLAĞIN MEKANİK DAYANIMINA ETKİSİ		
Dr.Öğr. Üyesi H.Turan AKKOYUN	THE EFFECT OF QUERCETIN ON THE LUNG FATTY ACID COMPONENTS OF CARBON TETRACLORIDE (CCl4) EXPOSED RATS		
Mahire BAYRAMOĞLU AKKOYUN	XANTHINE OXIDASE INHIBITORY ACTIVITY OF WATER AND ETHANOL EXTRACTS OF CRATAEGUS MEYERI POJARK LEAF		
Arş. Gör. Gürcan KAMACI Doç. Dr. Filiz ÖZGEN Arş. Gör. Erman ÇELİK Muhammet Oğuzhan YILMAZ	TEK KATMANLI FREN DİSKİ TERMAL PARAMETRELERİNİN DİSK GEOMETRİSİ İLE DEĞİŞİMİNİN SAYISAL OLARAK İNCELENMESİ		

ISPEC-3

Tarih: 4 Mayıs 2019	Saat: 17:15 – 19:30	Oturum Başkanı	Doç. Dr. Serkan SAYIN
Yazar isimleri	Bildiri adı		
Nurhayat ÖZDEMİR Kadir KERDİĞE	Karanfil (SYZYGIUM AROMATICUM) Bitkisinde GC-MS ile Tayini Yapılan Bazı Uçucu Bileşenlerin Gıda ve Sağlıkta Kullanım Alanları		
Doç. Dr. Serkan SAYIN	YENİ HİDROKSİKİNOLİN SUBSTİTUTE p-ter- BUTİL KALİKS[4]AREN TÜREVİNİN OPTİKSEL VE ELEKTROKİMYASAL ÖZELLİKLERİNİN İNCELENMESİ		
Dr. Pelin DEMİR Doç. Dr. Osman İrfan İLHAK Prof. Dr. Gülsüm ÖKSÜZTEPE	MODİFİYE ATMOSFER PAKETLEMENİN TULUM PEYNİRİNİN KİMYASAL ve DUYUSAL KALİTESİ ÜZERİNE ETKİSİ		
Lütfiye KADIOĞLU DALKILIÇ Şule İNCİ Arş. Gör Semih DALKILIÇ Prof. Dr. Sevda KIRBAĞ	Helvella leucomelaena (Pers.) Nannf.'İN ANTİMİKROBİYAL VE ANTİOKSİDAN ETKİSİ		
Lütfiye KADIOĞLU DALKILIÇ Şule İNCİ Semih DALKILIÇ Sevda KIRBAĞ	GELENEKSEL EM'İN ANTİMİKROBİYAL VE ANTİOKSİDAN AKTİVİTESİ		
Öğr. Gör. Harika Eylül ESMER DURUEL Güllü KAYMAK Şeyma KIZILKAYA Nüzhet Cenk SESAL Figen Esin KAYHAN	<i>SUCUL ORTAMDA ULTRASES UYGULANMASININ Carassius auratus 'un OKSİDATİF STRES PARAMETRELERİ ÜZERİNE ETKİSİ</i>		
Güllü KAYMAK Harika Eylül Esmer DURUEL Şeyma KIZILKAYA Sena Kardelen DİNÇ Figen Esin KAYHAN	<i>HERBİSİT TRİBENURON-METİL'İN ZEBRA BALIĞI (Danio rerio) 'NİN KAS DOKUSU ÜZERİNE ETKİLERİ</i>		
Dr. Öğr. Üyesi Yusuf TEMEL	Glutasyon S-Transferaz Enziminin Tavuk Yüreğinden Saflaştırılması ve Bazı İlaçların Enzim Aktivitesi Üzerine Etkilerinin Araştırılması		
Dr. Öğr. Üyesi Yusuf TEMEL Mehmet ÇİFTİ	Bazı Antibiyotiklerin Japon Bildircin (Coturnix, coturnix japonica) Karaciğer Glutasyon S-Transferaz Enziminin Aktivitesi Üzerine Etkilerinin Araştırılması		
Dr. Öğr. Üyesi Sinan Bayındır Mehmet Çiftçi Yusuf Temel	Catalyst-free synthesis of pharmaceutically attractive thiosemicarbazone and investigation of effect on GST enzymes		
Dr. Öğr. Üyesi Sinan Bayındır	The synthesis of novel bis-aryl-substitute thiosemicarbazones		

GEVHER NESİBE-1 (C)

Tarih: 4 Mayıs 2019	Saat: 09:00- 11:00	Oturum Başkanı	Dr. Mine BEKAR
Yazar isimleri	Bildiri adı		
Abdulkadir ATALAN Yasemin AYZAT ATALAN	HASTANE YÖNETİMİNDE KESİKLİ-OLAY SİMÜLASYON UYGULAMASININ ÖNEMİ		
Abdulkadir ATALAN	SAĞLIK ÇALIŞAN SAYISININ OPTİMİZE EDİLMESİ: ACİL SERVİS		

Yasemin AYAZ ATALAN	SİMÜLASYON UYGULAMASI
Yasemin AYAZ ATALAN Abdulkadir ATALAN	Hastane Yönetimi için Deneysel Tasarımın Uygulanması
Yasemin AYAZ ATALAN Abdulkadir ATALAN	Deneysel Tasarımına ait Replikasyon Yönteminin Geliştirilmesi
Arş. Gör. Gülçin NACAR Sermin TİMUR TAŞHAN	ANNE SÜTÜNDEKİ MİNİ MUCİZELERİN (miRNA) BEBEK SAĞLIĞI İÇİN ÖNEMİ
Arş. Gör. Gülçin NACAR Sermin TİMUR TAŞHAN	BUZ DAĞININ GÖRÜNMEYEN YÜZÜ: KURTARILMIŞ ANNE ÖLÜMÜ (NEAR MISS)
Dr.Öğr. Üyesi Mine BEKAR Gülçin NACAR Sermin TİMUR TAŞHAN	ORTA YAŞ KADINLARDA KONSEPSİYON VE KONTRASEPSİYON
Dr. Öğr. Üyesi Mine BEKAR Arş. Gör. Gülçin NACAR Sermin TİMUR TAŞHAN	BOŞANMANIN ACIMASIZ SONUCU: EBEVEYN YABANCILAŞTIRMA SENDROMU

GEVHER NESİBE-2 (C)

Tarih: 4 Mayıs 2019	Saat: 11:30- 13:30	Oturum Başkanı	Dr. Düriye ÖZTÜRK
Yazar isimleri	Bildiri adı		
Fahri EMRE Yusuf ERDEM Erkan Sabri ERTAŞ	THE EFFECT OF PROSTHETIC HEAD DIAMETER ON PROTRUSIO ACETABULI AFTER BIPOLAR HIP HEMIARTHROPLASTY		
Fahri EMRE	RESULTS OF SURGICALLY TREATED DISTAL RADIUS FRACTURES		
Dr. Öğr. Üyesi Günay YAPICI YAVUZ	TEMPOROMANDİBULAR EKLEM DİSFONKSİYONU NEDENİ İLE KLİNİĞİMİZE BAŞVURAN HASTALARIN RETROSPEKTİF OLARAK İNCELENMESİ		
Ayşe Şebnem ERENLER Tuba ÜNVER Nusret AKPOLAT Resit SEVİMLİ Bahar ÖZASLAN	Mikrobiyal Kondroitin Sülfatın Staphylococcus aureus üzerine Antimikrobiyal Etkisinin Araştırılması		
Dr.Öğr.Gör. Düriye ÖZTÜRK	ENDOMETRİUM KARSİNOMLU HASTALARDA SERUM LİPİD PROFİLLERİNİN RETROSPEKTİF OLARAK DEĞERLENDİRİLMESİ		
Çağrı NEYİŞCİ Yusuf ERDEM	Çocuk Hastaların Pes Planus Deformitesinde Cerrahi Tedavi Sonuçlarımız		
Uzm. Dr. Enes ULUYARDIMCI Uzm. Dr. Şahin ÇEPNİ	LATERAL EPİKONDİLİT TEDAVİSİNDE LOKAL KORTİKOSTEROİD VE OTOLOG KAN ENJEKSİYONUNUN KISA DÖNEM SONUÇLARININ KARŞILAŞTIRILMASI		
Doç. Dr. Adalet KOCA KUTLU Nimet PETEK	HEMŞİRELERİN ÇATIŞMA ÇÖZME DAVRANIŞLARININ İNCELENMESİ		

GEVHER NESİBE-3 (C)

Tarih: 4 Mayıs 2019	Saat: 14:00- 16:30	Oturum Başkanı	Dr. Mahir TAYFUR
Yazar isimleri	Bildiri adı		
DR. ÖĞR. ÜYESİ Mahir TAYFUR	BÜYÜK BOYUTLU BRANKİYAL KLEFT KİSTİ		
Dr. Öğr. Üyesi Gözde ATILA USLU	İNDOMETAZİN KAYNAKLI BÖBREK HASARINDA NARİNJİNİN KORUYUCU ETKİLERİ		
Dr.Öğr. Üyesi Hamit USLU EBRU BARDAŞ	Deneysel Tip I Diyabette Alfa Lipoik Asit ve C Vitamini'nin Antioksidan Etkileri		
Öğr. Gör. Dr. Perihan GÜRBÜZ	ENDOKRİN BOZUCU KİMYASALLARIN PUBERTE ÜZERİNE ETKİSİ		
Öğr. Gör. Dr. Perihan GÜRBÜZ	DİYABETİK NÖROPATİDE ETKİNLİĞİ ÇALIŞILAN BİTKİLER İLE İLGİLİ TÜRKİYE'DE YAPILAN ARAŞTIRMALARA		
Dr. Öğr. Üyesi Seda UĞRAŞ Çağrı OZDENKI Oğuz OZCELİK	Comparatively Evaluation of Body Composition Using Various Methods in Sedentary Young Females		
Dr. Öğr. Üyesi Seda UĞRAŞ Oğuz ÖZÇELİK	Aerobik Yürüme Egzersizine bağlı Metabolik Stresin Antrenmanlı Erkek Deneklerin NESFATİN-1 VE İRİSİN SEVİYELERİNE ETKİLERİ		
Dr.Öğr.Üyesi. Tülin GÜVEN GÖKMEN	INVESTİGATION OF VANCOMYCIN RESISTANCE IN ENTEROCOCCUS SPP. ISOLATED FROM RECTAL SWAP SAMPLES OF FARM DOGS IN OSMANIYE, TURKEY		
К. Т. Шакеев, Б.А. Бегжанов, Г.А. Степаненко, С. Ш. Примбеков, А. Э. Мусаев	ЭНДОСКОПИЧЕСКАЯ ГАСТРОЭНТЕРОЛОГИЧЕСКАЯ ХИРУРГИЯ		
Dr. Öğr. Üyesi Oğuz EMRE Öğr. Gör. Mehmer Akif KAY Dr. Öğr. Üyesi Ayşegül ULUTAŞ Arş. Gör. Ramazan İNCİ	SAVAŞ MAĞDURU SURİYELİ GÖÇMEN ÇOCUKLARIN ANKSİYETE VE DEPRESYON DÜZEYLERİNİN İNCELENMESİ		
Dr. Öğr. Üyesi Oğuz EMRE Öğr. Gör. Burcu Çoşanay Dr. Öğr. Üyesi Ayşegül ULUTAŞ	0-6 YAŞ GRUBU ÇOCUĞUNA SAHİP SURİYELİ ANNELERİN BESLENME SÜRECİ TUTUMLARININ FARKLI DEĞİŞKENLER AÇISINDAN İNCELENMESİ		
Dr. Pınar ÇAKAN Prof Dr. Sedat YILDIZ	SAĞLIKLI ERİŞKİNLERDE KALP HIZI DEĞİŞKENLİĞİ İNDEKSLERİ ARASINDAKİ İLİŞKİ		
Prof.Dr. Hüseyin NURSOY Burak SEREN	The Effects of Ozonated, Chlorinated, Celestite Stone-Treated, Natural Spring and Pine Resin-Treated Waters on Performance, Oxidative Stress and Carcass		

	Parameters in Japanese Quail
Prof.Dr. Hüseyin NURSOY İhsan AKSOY	Vejetasyonun Farklı Dönemlerinde Biçilen Macar Fiği Buğday Karışımının Besin Madde Kompozisyonu, Rumende Yıkılım Özellikleri, in vitro Sindirilebilirlik ve Rölatif Yem Değerinin Belirlenmesi

POSTER SUNUM

Uğur ERGÜN Gülhan ZORGÖR UÇDU Elif Nur AVŞAR Merve Nur AK Ahmet ÜRK Burak ALP	NADİR GÖRÜLEN BİR HİPERGLİSEMİ NEDENİ: LATENT OTOİMMUN ERİŞKİN DİYABETİ
---	---

İÇİNDEKİLER

KONGRE KÜNYESİ	i
BİLİM KURULU	ii
FOTOĞRAF GALERİSİ	iii
KONGRE PROGRAMI	iv
İÇİNDEKİLER	v

BİLDİRİ ÖZET VE TAM METİNLER

Bariş DUMAN <i>İNŞAAT SEKTÖRÜNDEKİ İŞ KAZALARINDA SOSYAL GÜVENLİK KURUMUNUN RÜCU DAVASINA GENEL BAKIŞ</i>	1
Mariam S. OLSSON & Homayun FURMOLLY & Ahmad Sharif FAKHER <i>BEIRUT AND LEBANON DURING THE OTTOMAN EMPIRE</i>	4
Aslıhan KAYIK AYDINALP <i>İŞÇİLERİN KİŞİSEL VERİLERİNİN KORUNMASI</i>	5
Aslıhan KAYIK AYDINALP <i>SİGORTALILIK SÜRELERİNİN BİRLEŞTİRİLMESİ</i>	8
Murat Buğra TAHTALI <i>TÜRK HUKUKUNDA OLAĞANÜSTÜ HAL KANUN HÜKMÜNDE KARARNAMELERİYLE KAMU GÖREVİNDEN İHRAÇ EDİLEN KAMU PERSONELİNİN AKLANMA SONRASINDA GÖREVE İADELERİ SORUNU</i>	11
Nazlı ÇOBAN <i>İŞÇİ SENDİKASI ÜYELİĞİNİN ÜYE OLUNAN SENDİKAYA KARŞI ÜYELİĞİN KAZANILMASI SIRASINDA KORUNMASI</i>	12
Mikail YUSIFOV & Ahmad S. FAKHIR & Muhyeddin ASKAROV <i>ÖZERK CUMHURİYETLERDE MECLİS BAŞKANLARININ YETKİLERİ: NAHÇIVAN ÖRNEĞİ</i>	14
Elif POLAT <i>ÖLÜNCEYE KADAR BAKMA SÖZLEŞMESİ ÜZERİNDE ÜÇÜNCÜ KİŞİLERİN HAKLARI</i>	15
İrina KOLPAKOVA & İrina KONSALIDZE <i>MILITARY COURTS AND JUDGES STATUS OF RUSSIAN FEDERATION STATUC BOENNYKH SUDOV I SUDЕЙ В РОССИЙСКОЙ ФЕДЕРАЦИИ</i>	17
Mahmut BAYRAMOV & Hasan ABBASOV <i>AZERBAYCAN-TÜRKİYE İLİŞKİLERİNE YENİ BİR İVME</i>	18
Sibel AKŞAHİN POLAT <i>TÜRKİYE'NİN 1951 TARİHLİ BİRLEŞMİŞ MİLLETLER MÜLTECİLERİN HUKUKİ STATÜSÜNE İLİŞKİN CENEVRE SÖZLEŞMESİ'NE TARAFLIĞI</i>	19
Augul SALİKHOVA & Dınara FARDEEVA <i>İLK TATAR BESTECİNİN HAYATI VE ESERLERİ - SULTAN GABAŞI</i>	20

İNŞAAT SEKTÖRÜNDEKİ İŞ KAZALARINDA SOSYAL GÜVENLİK KURUMUNUN RÜCU DAVASINA GENEL BAKIŞ

OVERVIEW TO THE ACTIONS OF SOCIAL SECURITY INSTITUTION DERIVE FROM
OCCUPATIONAL ACCIDENT
IN THE CONSTRUCTION SECTOR

BARIŞ DUMAN

ÖZET

Çalışmamızda inşaat sektörüne genel bakış sonrasında, inşaatlardaki iş kazalarının boyutuna istatistiki olarak değinilip, iş kazalarına karşı iş sağlığı ve güvenliğinin önemi üzerinde durularak, Sosyal Güvenlik Kurumunun iş kazaları sonrasında sigortalı ve hak sahiplerine yaptığı ödemeleri, işverenden geri alması temeline dayanan hukuk davalarındaki yasal düzenlemeden söz edilecektir.

ABSTRACT

In our study, after the overview of the construction sector, the size of the occupational accidents and the importance of occupational health and safety against work accidents will be discussed. The legal arrangements in the civil cases based on the withdrawal of the payments made by the Social Security Institution to the insured and right holders after the work accidents will be mentioned.

Giriş: Özellikle gelişmekte olan ülkelerde, birçok farklı sektörle doğrudan veya dolaylı etkileşimiyle inşaat sektörü ekonomide lokomotif role sahiptir.

İnşaat sektörü, konut, hastane, okul, cezaevi, fabrika gibi her türlü kamu ve özel binalar ile iskele, liman, dalgakıran, kanalizasyon, baraj, enerji üretim tesisleri, yol, havaalanı, tünel, metro, köprü gibi her türlü altyapı hizmetlerini de içermektedir. Ayrıca, tamirat, tadilat, yıkım, elektrik, sıhhi tesisat ve kalorifer tesisatı işlerini; sıva, badana ve boya işlerini; bu işlerde kullanılan sabit ve hareketli makina ve tesislerin kullanılmasını da kapsamaktadır.

İnşaat sektörünün, teknolojideki gelişmelerle beraber yükselişi ve sahip olduğu stratejik önem dikkat çekici olsa da aynı sektör maalesef yaşanan "belirli zarara ya da yararlanmaya neden olan beklenmeyen ve önceden planlanmamış bir olay" olarak tanımlanabilecek iş kazaları ve can kayıplarıyla da ön plana çıkmaktadır. Sadece Türkiye’de değil dünya genelinde en sık ve en şiddetli iş kazalarının yaşandığı sektörlerden biri olarak kabul görmüş durumdadır.

Eğitim, yaş, cinsiyet, çalışma süresi gibi bireysel ve işyeri fiziksel özelliği, diğer çalışanların faaliyetleri gibi çevresel etmenlere bağlı olarak yaşanacak inşaat iş kazalarında; planlama, yönetim, uygulama, denetim ile ilgili eksikliklerle birleşen teknik, sosyal, fiziksel ve psikolojik, ekonomik nedenler iş kazalarının yoğun olarak yaşanmasına neden olmuştur.

Dr., İzmir Bölge Adliye Mahkemesi Cumhuriyet Savcısı

Bulgular: Uluslararası Çalışma Örgütü (İLO) verilerine göre tüm dünyada istihdam açısından önemli bir yer tutan inşaat sektöründe oldukça yüksek sayılarda iş kazası yaşanmaktadır. Sektörde makineleşme oranının artmasına karşın fiziksel insan gücü hala büyük bir rol oynamaktadır.

ILO rakamlarına göre tüm dünyada inşaat sektöründe her yıl yaklaşık 60 bin ölümcül kaza yaşanmakta ve buna göre her on dakikada bir kişi iş kazası sonucu yaşamını yitirmektedir. İnşaat sektöründe meydana gelen kazalarda ön plana çıkan unsurlar ise yüksekte düşme, malzeme düşmesi, elektrik çarpması, yapı makineleri kazası, patlayıcı madde kazası olduğu tespit edilmiştir.

SGK' nın 2016 yılı istatistiklerine göre, faaliyet gruplarına göre iş kazalarının oransal dağılımı; en yüksek ikinci faaliyet oranı olarak bina inşaatları faaliyetlerinde %7.05, özel inşaat faaliyetlerinde %5.20, bina dışı yapı inşaatlarında %3.33 gibi oranlarla toplamda yapı sektöründe %15; yaşanan iş kazalarında ölüm olayının oranlamasında ise sektör bazında birinci sırada %17 ile bina inşaatındaki çalışmalar yer bulurken; tüm yapı sektöründeki iş kazalarına bağlı ölüm oranı toplamda %35 nin üzerine çıkmaktadır.

4. ULUSLARARASI ADLİ BİLİMLER VE HUKUK KONGRESİ

3-4 Mayıs 2019, MALATYA

Hal böyle olunca, ülkemizde yaşanan ve ölümlü neticelenen iş kazalarının hemen hemen üçte birinin inşaat sektöründe yaşandığı anlaşılmaktadır.

Değerlendirme: İnşaat işverenlerinin ve de inşaat uygulamalarında sorumluluk üstlenen teknik elemanların öncelikle dikkat etmeleri gereken husus, anayasal güvenceye bağlanmış sosyal güvenlik hakkı kapsamında iş kazalarının önlenmesine yönelik tüm tedbirlerin hayata geçirilmesine dair insancıl yönü ise de; tedbir alınıp/ alınmamasına göre yaşanabilecek iş kazaları sonucu yargı kararlarına bağlı hukuki ve cezai yaptırımlar da göz ardı edilemeyecek kadar önemlidir.

Anayasanın “Kişinin dokunulmazlığı, maddi ve manevi varlığı” başlıklı 17. maddesinin birinci fıkrasında; herkesin, yaşama, maddi ve manevi varlığını koruma ve geliştirme hakkına sahip olduğu belirtildikten sonra “yaşama hakkı” güvence altına alınmış, bu yasal güvencenin yaşama geçirilmesinde, iş ve sosyal güvenlik mevzuatında da işçilerin korunması, işin düzenlenmesi, iş güvenliği, sosyal düzen ve adaletin sağlanması düşüncesi ile koruyucu bir takım hükümler getirilmiştir.

Uluslararası Çalışma Örgütü (ILO) ile Dünya Sağlık Örgütü'nün (WHO) ortak Komisyonunda işçi sağlığının esasları: Bütün işkollarında işçinin fiziksel, ruhsal ve sosyo-ekonomik bakımdan sağlığını en üst düzeye çıkarmak ve bunun devamını sağlamak; çalışma şartları ve kullanılan zararlı maddeler nedeni ile işçi sağlığının bozulmasını engellemek; her işçiyi kendi fiziksel ve ruhsal yapısına uygun işte çalıştırmak; özet olarak işin işçiye ve işçinin işe uyumunu sağlamak olarak tanımlanmaktadır. Belirlenen amaçlara ulaşmak, dolayısıyla iş kazalarını ve meslek hastalıklarını önlemek temel sorumluluktur. İş kazası nedeniyle sigortalı ve hak sahiplerine yapılan sosyal güvenlik ödemeleri ile bağlanan gelirler, belirli şartların varlığı halinde işveren kişilere rücu edilebilmektedir.

İşverenler işyerlerinde iş sağlığı ve güvenliğinin sağlanması için gerekli her türlü önlemi almak, araç ve gereçleri noksansız bulundurmak, işçiler de iş sağlığı ve güvenliği konusunda alınan her türlü önleme uymakla yükümlüdürler. İşverenler, işyerinde alınan iş sağlığı ve güvenliği önlemlerine uyulup uyulmadığını denetlemek, işçileri karşı karşıya buldukları mesleki riskler, alınması gerekli tedbirler, yasal hak ve sorumlulukları konusunda bilgilendirmek ve gerekli iş sağlığı ve güvenliği eğitimini vermek zorundadırlar. İşçiyi gözetim ödevi ve insan yaşamının üstün değer olarak korunması gerekliliğinden hareketle; salt mevzuatta öngörülen önlemlerle yetinilmeyip, bilimsel ve teknolojik gelişimin ulaştığı aşama uyarınca alınması gereken önlemlerin de işveren tarafından alınmasını zorunlu kılmaktadır.

Bilindiği üzere, işçilerin beden ve ruh sağlığının korunmasında önemli olan yön, iş güvenliği tedbirlerinin alınmasının hakkaniyet ölçüleri içinde işverenlerden istenip istenemeyeceği değil, aklın, ilmin, fen ve teknolojinin, tedbirlerin alınmasını gerekli görüp görmediği hususlarıdır. Bu itibarla işverenler, mevzuatın kendisine yüklediği tedbirleri, işçilerin tecrübeli oluşu veya dikkatli çalıştığı takdirde gerekmeceği gibi düşünceler ile almaktan çekinemeyeceklerdir. Çalışma hayatında süre gelen kötü alışkanlık ve geleneklerin varlığı da, işverenlerin önlem alma ödevini etkilemez. İşverenler, çalıştırdığı sigortalıların beden ve ruh bütünlüğünü korumak için eğitim vermek, eğitim uygulamalarını denetlemek, yararlı her önlemi, amaca uygun biçimde almak, uygulamak ve uygulatmakla yükümlüdürler.

5510 sayılı Kanunun “İş Kazası ve Meslek Hastalığı İle Hastalık Bakımından İşverenin ve Üçüncü Kişilerin Sorumluluğu” başlıklı 21/1. maddesine göre; İş kazası ve meslek hastalığı, işverenin kastı veya sigortalıların sağlığını koruma ve iş güvenliği mevzuatına aykırı bir hareketi sonucu meydana gelmişse, Kurumca sigortalıya veya hak sahiplerine bu Kanun gereğince yapılan veya ileride yapılması gereken ödemeler ile bağlanan gelirin başladığı tarihteki ilk peşin sermaye değeri toplamı, sigortalı veya hak sahiplerinin işverenden isteyebilecekleri tutarlarla sınırlı olmak üzere, Kurumca işverene ödettirilir. İşverenin sorumluluğunun tespitinde kaçınılmazlık ilkesi dikkate alınır."

İş kazası ve meslek hastalıklarının büyük bölümü işverenler tarafından iş sağlığı ve iş güvenliği konusundaki mevzuat hükümlerine uyulması ile önlenebilecek niteliktedir. Ancak kaçınılmaz dış etkenler ve kötü rastlantılar nedeniyle işçi sağlığı ve iş güvenliği konusunda hukuki ve teknik tüm gerekler yerine getirildiği halde iş kazası veya meslek hastalığı gerçekleşebilmektedir ki; bunlar “kaçınılmazlık” olarak değerlendirilmektedir. Bu bağlamda; kaçınılmazlık, olayın meydana geldiği tarihte ve iş kazaları bakımından süreçte bilimsel ve teknik kurallar ve olanaklar gereğince alınacak tüm önlemlere rağmen zararın kısmen veya tamamen meydana gelmesi durumu olarak tanımlanabilir. Kaçınılmazlığın varlığı durumunda işverenin rücu tazminatı sorumluluğunu aynı oranda sınırlandırması gerekecektir.

4. ULUSLARARASI ADLİ BİLİMLER VE HUKUK KONGRESİ

3-4 Mayıs 2019, MALATYA

Kaçınılmazlık olgusunda, işçi sağlığı ve iş güvenliği konusunda geçerli mevzuat hükümleri çerçevesinde, doğabilecek olası zararlı sonuçların önlenmesi yönünde, duruma ve koşullara göre ilgililerden objektif olarak beklenebilecek tüm özenli ve dikkatli çabaya karşın, sigortalıyı bedence veya ruhça arızaya uğratan iş kazasının meydana gelmesi durumunda söz edilebilir. Günümüz teknolojisinde bir takım olayların sonuçlarının kısmen kaçınılmazlık/kötü rastlantılarla açıklanması, alınabilecek önlemler düşünüldüğünde olanaksızdır. Kaçınılmazlık/kötü rastlantı olarak adlandırılan olguların birçoğunun temelinde insan yanılğı ve savsamaları, özen eksikliği bulunduğu bir gerçektir. Unutulmamalıdır ki, her birey, zararlı sonuçların önlenmesi için durum ve koşulların kendisine yüklediği özen ve dikkat yükümünü göstermek zorundadır. Öngörülebilir sonuçlar karşısında kaçınılmazlık/kötü rastlantı yönünde değerlendirme yapılamaz.

Rücu davaları, kusur sorumluluğuna dayanmakta olup, iş kazasında kusurlu olanlar davacı Kurum'un rücu alacağından kusurları karşılığı sorumludur. Kusurun belirlenmesinde ise; hukuki ilişki ve zararlandırıcı sigorta olayının ne şekilde oluştuğunun, dosya içeriğindeki tüm deliller takdir olunarak belirlenmesi ve kabul edilen maddi olgular doğrultusunda, soyut ifadelerle dayanmayan, iş güvenliği mevzuatına göre hangi önlemlerin alınması gerekeceği, bu önlemlerin işverence alınıp alınmadığı ve alınmış önlemlere sigortalı işçinin uyup uymadığı ve dayanağı mevzuat hükümleri ayrıntılarıyla irdelenerek, iş sağlığı ve güvenliği konusunda uzman sayılacak kişilerden oluşturulacak bilirkişi heyetinden, aynı olay nedeniyle daha önce açılmış ve kesinleşmiş tazminat ve ceza dosyaları varsa, bu dosyalardaki kusur raporları da değerlendirilerek, çelişki oluşturmayacak şekilde kusur oran ve aidiyeti konusunda rapor alınması gereklidir.

Netice: Sosyal Güvenlik Kurumunca iş kazaları sonrasında sigortalı veya hak sahiplerine yapılan ödemeler için işverene (gerçek veya tüzel kişi inşaat sahibine/müteahhide) yönelik açılacak rücu davası, işverenin iş kazasına neden olmuş hareketinin işçilerin sağlığını koruma ve iş güvenliği ile ilgili mevzuat hükümlerine aykırı bulunup bulunmadığının belirlenmesi işidir. Anılan önlemlerin işverence tam olarak alınıp alınmadığı, alınmamışsa zararın bundan doğup doğmadığı, duruma işçinin önlemlere uymamasının etkili bulunup bulunmadığı ve bu doğrultuda öncelikle tarafların kusur oranı belirlenecektir. İş mahkemelerinde yargılaması yapılan rücu davaları, önleyici tedbirlerin kusurlu tutumla yerine getirilmemesine bağlı olarak yaşanan iş kazası sonrasında, Kurumun yapmış olduğu sağlık ve parasal yardımlar dolayısıyla malvarlığında meydana gelen azalmanın giderilmesi amacına yönelik olup; işverenin kusuru nispetinde tazmin ödevinin bir parçası kabul edilmelidir.

Anahtar Kelime: Rücu Hakkı, İş Kazası, Kaçınılmazlık

Keywords: Right Of Recourse, Occupational Accident, Inevitability

BEIRUT AND LEBANON DURING THE OTTOMAN EMPIRE

DR. MARIAM S. OLSSON

London School of Economics

HOMAYUN FURMOLLY

Kabul State University

DR. AHMAD SHARIF FAKHER

King Abdulaziz University

ABSTRACT

Flourishing Phoenician city-states along the Eastern Mediterranean coast dominate the trade of the ancient world before 1000 BC. In the centuries that follow the area is conquered by the Persians, by Alexander the Great and by the Romans. Ancient ruins throughout the area attest to all these different periods. During these times different religious, political and ethnic groups live side by side, sometimes peaceably, sometimes not. The area is still under Roman rule when the Prophet Mohammed begins teaching Islam in 610 AD. From 634 AD various Khalifs rule, culminating in the Ottoman state. By the 11th century AD most of the communities that live there today have already settled in the area. In 1516 the Ottomans take over. They are to rule for four centuries until 1918. Ottoman rule is based on economics; Christians and Jews – ‘People of the Book’ – have to recognize Islamic rule but are allowed to practice their own religions. They are freed from conscription but have to pay poll tax.

İŞÇİLERİN KİŞİSEL VERİLERİNİN KORUNMASI

DR. ÖĞR. ÜYESİ ASLIHAN KAYIK AYDINALP

İnönü Üniversitesi Hukuk Fakültesi
İş ve Sosyal Güvenlik Hukuku ABD

Özet

Teknolojinin gelişmesiyle birlikte kişisel veri olarak adlandırılan kişilere ait bilgilerin toplanması, kaydedilmesi ve üçüncü kişiler ile bu bilgilerin paylaşılması çok kolaylaşmıştır. Bu durum beraberinde kişisel verilerin kötüye kullanılması ihtimalini de beraberinde getirmiştir. Kişisel veriler, sıklıkla karşılaşıldığı üzere işçilere ait kişisel verileri de kapsamaktadır. Özellikle iş sözleşmesinin kurulabilmesi noktasında işverenlerin, işçilerin kişisel verilerine ihtiyaç durmaları ve sözleşme kurulduktan sonra da İş Kanunu m. 75' e göre işçi özlük dosyası düzenleme borcunun bulunması, kişisel verilerin toplanması ve kaydedilmesine sebebiyet vermektedir. İşveren işçi özlük dosyası içinde işçinin kimlik bilgilerinin yanında mevzuat uyarınca düzenlemekle yükümlü olduğu her türlü kayıt ve belgeye yer verir. Toplanan bu verilere örnek olarak; kimlik bilgileri, eğitim bilgileri, telefon numarası, sabıka durumu, sağlık durumu, ikametgâhı, fiziki özellikleri gibi bilgiler sayılabilir. Bu bilgi ve belgeler de işçinin kişisel verisi niteliğindedir. Gerek işçi özlük dosyası düzenleme gerek zaman zaman çeşitli amaçlar doğrultusunda işçilerin kişisel verilerin toplanması, 6698 sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu'nun uygulanmasını gerekli kılmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Kişisel veri, kişilik hakları, işçi, özlük dosyası, Kişisel Verilerin Korunması Kanunu.

Giriş

Kişisel veriler, sıklıkla karşılaşıldığı üzere işçilere ait kişisel verileri de kapsamaktadır. Özellikle iş sözleşmesinin kurulabilmesi noktasında işverenlerin, işçilerin kişisel verilerine ihtiyaç durmaları ve sözleşme kurulduktan sonra da İş Kanunu m. 75' e göre işçi özlük dosyası düzenleme borcunun bulunması, kişisel verilerin toplanması ve kaydedilmesine sebebiyet vermektedir. İşveren işçi özlük dosyası içinde işçinin kimlik bilgilerinin yanında mevzuat uyarınca düzenlemekle yükümlü olduğu her türlü kayıt ve belgeye yer verir. Bu bilgi ve belgeler de işçinin kişisel verisi niteliğindedir. Gerek işçi özlük dosyası düzenleme gerek zaman zaman çeşitli amaçlar doğrultusunda işçilerin kişisel verilerin toplanması, 6698 sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu'nun uygulanmasını gerekli kılmaktadır.

I. İşçilerin Kişisel Verilerinin Korunmasına Genel Bir Bakış

Kişisel veri, kimliği belirli ya da belirlenebilir gerçek kişiye ilişkin her türlü bilgidir. Uygulamaya bakıldığında sıklıkla işçilerin kişisel verilerinin işlendiği görülmektedir. Bu nedenle kişisel verilerin ve konumuz açısından işçilerin kişisel verilerinin korunması gerekir.

İşçilerin kişisel verilerini korumaya yönelik olarak çeşitli düzenlemelerde hükümler yer almaktadır. Anayasanın 20. maddesine bakıldığında; « Herkes kendisiyle ilgili kişisel verilerin korunmasını isteme hakkına sahiptir... » kuralı yer almaktadır. İşçilerin kişisel verilerinin işlenmesine zemin hazırlayan düzenleme olarak ise karşımıza 4857 sayılı İş Kanununun 75. Maddesi çıkmaktadır. Buna göre, işveren çalıştırdığı her işçi için bir özlük dosyası düzenler ve bu kapsamda edinmiş olduğu bilgileri korumakla yükümlüdür. Yine konuya ilişkin bir diğer düzenleme Türk Borçlar Kanununun 419. maddesinde yer almaktadır. Buna göre, işveren, işçiye ait kişisel verileri, ancak işçinin işe yatkınlığıyla ilgili veya hizmet sözleşmesinin ifası için zorunlu olduğu ölçüde kullanabilecektir. 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanuna bakıldığında 15. maddede, sağlık muayenesi yaptırılan çalışanın özel hayatı ve itibarının korunması açısından sağlık bilgilerinin gizli tutulacağına ilişkin bir kural yer almaktadır. Kişisel verilerin korunmasına ilişkin esas ve detaylı düzenleme ise, 6698 sayı ve 7.4.2016 tarihli Kişisel Verilerin Korunması Kanunu ile kabul edilmiştir.

¹ İşçinin kişisel verilerinin korunması hakkında detaylı bilgi için bkz. Gürsel, İlke: İşçinin Kişisel Verilerinin Korunması Hakkı, Ankara 2016; Beytar, Erbil: İşçinin Kişiliğinin ve Kişisel Verilerinin Korunması, İstanbul 2017.

6698 sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanununun amacı, kişisel verilerin işlenmesinde başta özel hayatın gizliliği olmak üzere kişilerin temel hak ve özgürlüklerini korumak ve kişisel verileri işleyen gerçek ve tüzel kişilerin yükümlülükleri ile uyacakları usul ve esasları düzenlemektir. Kanunun kapsamına bakıldığında, kişisel verileri işlenen gerçek kişiler ile bu verileri tamamen veya kısmen otomatik olan ya da herhangi bir veri kayıt sisteminin parçası olmak kaydıyla otomatik olmayan yollarla işleyen gerçek ve tüzel kişiler hakkında uygulanacağı anlaşılmaktadır. Kanun bu kapsama dahil olan herkese uygulanabilecek nitelikte olmakla birlikte, çalışma konumuz açısından işçiler açısından değerlendirme yapılacaktır.

II. Kişisel Verilerin İşlenmesi Ve Şartları

Kişisel verilerin tamamen veya kısmen otomatik olan ya da herhangi bir veri kayıt sisteminin parçası olmak kaydıyla otomatik olmayan yollarla; elde edilmesi, kaydedilmesi, depolanması, muhafaza edilmesi, değiştirilmesi, yeniden düzenlenmesi, açıklanması, aktarılması, elde edilebilir hale getirilmesi, sınıflandırılması, kullanılmasının engellenmesi gibi durumlar kişisel verilerin işlenmesi olarak kabul edilmektedir².

Kişisel veriler kural olarak işçinin açık rızasının bulunduğu durumlarda işlenebilecektir. Ancak kanunlarda açıkça öngörülmesi, fiili imkânsızlık nedeniyle rızasını açıklayamayacak durumda bulunan veya rızasına hukukten geçerlilik tanınmayan kişinin kendisinin ya da bir başkasının hayatı ve beden bütünlüğünün korunması için zorunlu olması hali, sözleşmenin kurulması ya da ifasıyla doğrudan doğruya ilgili olması şartıyla, sözleşmenin taraflarına ait kişisel verilerin işlenmesinin zorunlu olması, hak sahibi tarafından bizzat alenileştirilmesi, bir hakkın tesisi, kullanılması veya korunması için işleme zorunlu ise ve veri sorumlusunun meşru menfaatleri için veri işlenmesinin zorunlu olması hallerinde işçinin açık rızası olmaksızın işlenebilecektir³.

Kanunda genel veri ve özel nitelikli kişisel veri olmak üzere ayırım yapılmış, özel nitelikli kişisel verilerin işlenmesi ise ayrıca düzenlenmiştir. Buna göre, kişilerin ırkı, etnik kökeni, siyasi düşüncesi, felsefi inancı, dini, mezhebi veya diğer inançları, kılık ve kıyafeti, dernek, vakıf ya da sendika üyeliği, sağlığı, cinsel hayatı, ceza mahkûmiyeti ve güvenlik tedbirleriyle ilgili verileri ile biyometrik ve genetik verileri özel nitelikli kişisel veridir. Özel nitelikli kişisel verilerin, ilgilinin açık rızası olmaksızın işlenmesi yasaktır. Ancak sağlık ve cinsel hayat dışındaki kişisel veriler, kanunlarda öngörülen hâllerde ilgili kişinin açık rızası aranmaksızın işlenebilir. Sağlık ve cinsel hayata ilişkin kişisel veriler ise ancak kamu sağlığının korunması, koruyucu hekimlik, tıbbî teşhis, tedavi ve bakım hizmetlerinin yürütülmesi, sağlık hizmetleri ile finansmanının planlanması ve yönetimi amacıyla, sır saklama yükümlülüğü altında bulunan kişiler veya yetkili kurum ve kuruluşlar tarafından ilgilinin açık rızası aranmaksızın işlenebilir. Özel nitelikli kişisel verilerin işlenmesinde, ayrıca Kurul tarafından belirlenen yeterli önlemlerin alınması şarttır.

III. Veri Sorumlusu Ve Yükümlülükleri

Veri sorumlusu, Kişisel verilerin işleme amaçlarını ve vasıtalarını belirleyen, veri kayıt sisteminin kurulmasından ve yönetilmesinden sorumlu olan gerçek veya tüzel kişiyi ifade etmektedir. Veri işleyen ise, veri sorumlusunun verdiği yetkiye dayanarak onun adına kişisel verileri işleyen gerçek veya tüzel kişiyi ifade eder. Çalışma konumuz açısından bakıldığında veri sorumlusu işveren, veri işleyen ise işveren tarafından yetkilendirilmiş insan kaynakları müdürü gibi çeşitli sıfatlarla adlandırılması mümkün olan işveren vekilini ifade etmektedir.

Veri sorumlusunun olarak nitelendirmiş olduğumuz işverenin yükümlülükleri; işçinin aydınlatılması, veri güvenliğinin sağlanması, ilgili hükümlerin uygulanmasını sağlamak amacıyla gerekli denetimleri yapmak ya da yaptırmak, kanuni olmayan yollarla kişisel verilerin başkaları tarafından elde edilmesi halinde, ilgisine ve kuruma bildirim yükümlülüğü mevcuttur⁴.

² Çelik, Nuri/ Caniklioğlu, Nurşen/ Canbolat, Talat: İş Hukuku Dersleri, 30. Baskı, İstanbul 2017, s. 337; Süzek, Sarper: İş Hukuku, 16. Baskı, İstanbul 2018, s. 406.

³ Süzek, s. 406; Çelik/ Caniklioğlu/ Canbolat, s. 337, 338.

⁴ Çelik/ Caniklioğlu/ Canbolat, s. 339; Süzek, s. 407, 408.

IV. İşçinin Hakları

Kişisel Verilerin Korunması Kanunu uyarınca kişisel veri sahiplerine, konumuz uyarınca işlere çeşitli haklar tanınmıştır. Buna göre işçiler, kişisel verilerin işlenip işlenmediğini öğrenme, işlenmişse buna ilişkin bilgi talep etme, işlenme amacını ve amacına uygun kullanılıp kullanılmadığını sorgulama, yurtiçi ve yurtdışında aktarılan kişileri öğrenme, eksik veya yanlış işlemede düzeltilmesini talep etme, silinmesini veya yok edilmesini isteme, işlenen verilerin münhasıran otomatik sistemler vasıtasıyla analiz edilmesi suretiyle kişinin kendisi aleyhine çıkan sonuçlara itiraz ve kanuna aykırı olarak işlenme durumunda zarar meydana gelmişse zararın giderilmesini talep etme hakkı bulunmaktadır. Aynı zamanda işçi, İş Kanunu m. 24/II uyarınca, kişisel verilerinin hukuka aykırı olarak işlenmesi ya da işverenin kişisel verilerin korunmasına ilişkin üzerine düşen yükümlülüklerini yerine getirmemesi halinde, haklı nedenle iş sözleşmesini derhal feshedebilir.

Sonuç

İşçilere ilişkin kişisel verilerin korunmasına ilişkin mevzuatta düzenlemeler yer almasına rağmen, kişisel verilerin korunmasına ilişkin müstakil bir kanunun kabul edilmiş olması olumlu bir gelişmedir. Kişisel verilerin korunması noktasında kanun hükümlerinin işler bir şekilde uygulanması, işçinin kişisel verilerinin haksız bir şekilde kullanılmasının önüne geçecektir.

İşverenlerin yükümlülüklerine uygun davranmalarını sağlamak adına, denetim hususunda yeterli bilgi ve tecrübeye sahip kişilerce denetimlerin yaptırılmasının zorunlu hale getirilmesinin faydalı olacağı kanaatindeyiz. Bu açıdan Kurul tarafından şartları belirlenmiş olmak şartıyla, böyle bir yeterliliği sahip kişilerce bu denetimlerin yaptırılmasının yerinde olacağı kanaatindeyiz.

Kaynakça

- Beytar, Erbil: İşçinin Kişiliğinin ve Kişisel Verilerinin Korunması, İstanbul 2017.
Çelik, Nuri/ Caniklioğlu, Nurşen/ Canbolat, Talat: İş Hukuku Dersleri, 30. Baskı, İstanbul 2017.
Gürsel, İlke: İşçinin Kişisel Verilerinin Korunması Hakkı, Ankara 2016.
Süzek, Sarper: İş Hukuku, 16. Baskı, İstanbul 2018.

⁵ Çelik/ Caniklioğlu/ Canbolat, s. 342.

SİGORTALILIK SÜRELERİNİN BİRLEŞTİRİLMESİ

DR. ÖĞR. ÜYESİ ASLIHAN KAYIK AYDINALP

İnönü Üniversitesi Hukuk Fakültesi
İş ve Sosyal Güvenlik Hukuku ABD

Giriş

Sigortalılık sürelerinin birleştirilmesi, uzun vadeli sigorta kollarından faydalanabilmek için, tek bir sigortalılık statüsünde geçen prim ödeme gün sayısının yeterli olmaması halinde, diğer sigortalılık statüsünde geçen sürelerin toplanmasıdır. Farklı sigortalılık statüsünde geçen sigortalılık sürelerinin birleştirilmesi halinde, hangi statüye göre aylık bağlanacağı cevaplanması gereken önemli bir sorudur. 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu yürürlüğe girmeden önce, 2829 sayılı Sosyal Güvenlik Kurumlarına Tabi Olarak Geçen Hizmetlerin Birleştirilmesi Hakkında Kanun uygulanmakta idi. Ancak 5510 sayılı Kanun m. 53 ve geçici m. 2 uyarınca, sigortalılık sürelerinin birleştirilmesi ilk defa 5510 sayılı Kanun kapsamında çalışanlar ve daha önce çalışmaya başlamış olanlar hakkında iki farklı şekilde düzenlenmiştir. Bu iki düzenlemeden hareket edildiğinde her ne kadar 2829 sayılı Kanun yürürlükten kalkmış olsa da, 5510 sayılı Kanunun yürürlük tarihi olan 1.10.2008 tarihinden önce sigortalı olanlar için uygulanmaya devam edecektir. Bu nedenle konunun iki temel başlıkla incelenmesi yapılacaktır.

I. 5510 Sayılı Kanundan Önce Sigortalı Olanların Durumu

Farklı sosyal güvenlik kurumlarının mevcudiyeti zamandı, farklı sosyal güvenlik kurumlarına tabi çalışmanın gerçekleşmesi halinde, sigortalıların mağdur olmalarını önlemek adına bu sürelerin birleştirilmesi ve sigortalıların haklarının güvence altına alınması için 5510 sayılı Kanun öncesi sırasıyla 228 sayılı Kanun, 1214 sayılı Kanun ve nihayet 2829 sayılı Kanun kabul edilmiştir. 5510 sayılı Kanundan önce ilk kez sigortalı olanlar, 5510 sayılı Kanunun geçici 2. Maddesi uyarınca, hizmetlerin birleştirilmesi konusunda 2829 sayılı Kanuna tabi olmaya devam edeceklerdir. Bu kanun ile hem farklı sosyal güvenlik kurumlarına hem de farklı sigortalılık hallerine tabi olarak geçen hizmetlerin birleştirilmesi amaçlanmaktadır⁶.

2829 sayılı Kanun ve ilgili Yönetmelik hükümlerine göre, çeşitli kurumlara tabi olarak çalışmış bulunanların birleştirilecek hizmet süreleri, aylık bağlanmasına hak kazanıldığında birleştirilecektir. Birleştirmede sigortalılık süresinin başlama tarihi, ilgili kurumlardan herhangi birine ilk defa sigortalı olarak tescil olunan tarihtir.

2829 sayılı Kanuna göre hizmet birleştirmesi neticesinde yaşlılık aylığına hak kazanılacak olması halinde aylığı bağlayacak kurum, “son yedi yıllık fiili hizmet süresi içinde fiili hizmet süresi fazla olan kurum” dur. Yedi yılın belirlenmesinde takvim esası değil, primi ödenmiş fiili hizmet süreleri dikkate alınacaktır. Hizmet sürelerinin eşit olması durumunda ise, son tabi olunan kurumca aylık bağlanacağı düzenlemeye kavuşturulmuştur⁷.

İsteğe bağlı sigortalılık çerçevesinde ödenen primlerin, son yedi yılın hesabında dikkate alınıp alınmayacağı hususuna ilişkin Yargıtay, önceleri alınmaması yönünde karar verirken, artık olması gerektiği gibi son yedi yılın hesabında dikkate alınacağına ilişkin kararlar vermektedir. Hizmet

⁶ Tuncay, Can/ Ekmekçi, Ömer: Sosyal Güvenlik Hukuku Dersleri, 19. Baskı, İstanbul 2017, s. 695; Sözer, Ali Naim: İşçi, Bağımsız Çalışan ve Kamu Görevlileri Bakımından Türk Sosyal Sigortalar Hukuku, İstanbul 2013, s. 439; Arslanköylü, Resul: Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu Şerhi, C.1., Ankara 2013, s. 1904; Arıcı, Kadir: Türk Sosyal Güvenlik Hukuku, Ankara 2015, s. 465;

⁷ Güzel, Ali/ Okur, Ali Rıza/ Caniklioğlu, Nurşen: Sosyal Güvenlik Hukuku, 17. Baskı, İstanbul 2018, s. 176; Alper, Yusuf: Türk Sosyal Güvenlik Sistemi Sosyal Sigortalar Hukuku, Bursa 2014, s. 137; Ergin, Hediye: İsteğe Bağlı Sigortalılık Sürelerinin Hizmet Birleştirilmesinde Dikkate Alınması, Sicil İş Hukuku Dergisi, Aralık 2010, s. 203; Tuncay/ Ekmekçi, s. 696.

⁸ Güzel/ Okur/ Caniklioğlu, s. 177; Yargıtay’ın isteğe bağlı sigortalılık sürelerinin hesaplamada dikkate alınmayacağına yönelik bir kararı için bkz. “...2829 sayılı Yasa’nın 8. maddesi uyarınca, son yedi yılın hesabında isteğe bağlı sigortalılık süreleri nazara alınmayacağından fiili hizmet süresi fazla olan 2926 sayılı Yasa’ya tabi sigortalılık süresi esas alınarak sonuca gidilmesi gerektiği, bu durumda davacıya 506 sayılı Yasa’daki mevzuata göre aylık bağlanamayacağı ortadadır...”, Y. 21. HD., E. 2007/23655 K. 2008/15053 T.

4. ULUSLARARASI ADLİ BİLİMLER VE HUKUK KONGRESİ

3-4 Mayıs 2019, MALATYA

birleştirmesinde primi ödenmiş süreler dikkate alınacağından borçlanılan askerlik ya da yurtdışı hizmet süresi, doğum izni süresi, avukatlık stajı süresi gibi süreler, primi ödenmiş hizmet süresi sayıldıklarından birleştirmede göz önünde tutulacaklardır⁹. Bu nedenle primi ödenmemiş itibari hizmet süreleri birleştirmeye konu edilemeyecektir¹⁰.

Yaşlılık aylığını bağlayacak kurum tespit edilirken kural son yedi yıllık fiili hizmet süresi içinde fiili hizmet süresi fazla olan kurum olmakla birlikte, bu kurala istisna getirilmiştir. Bu hükme göre, malullük, ölüm, 5434 sayılı Emekli Sandığı Kanuna göre yaş haddi nedeniyle re'sen emekliye ayırma, süresi kanunla belirlenen vazifelere atanma veya seçilme, sigortalıların bağlı oldukları sosyal güvenlik kurumlarının kanunla değiştirilmesi hallerinde, sigortalılara ya da hak sahiplerine son yedi yıllık hizmet süreleri dikkate alınmaksızın, hizmet sürelerinin sonuncusunun bağlı olduğu kurumca aylık bağlanacaktır. Aynı zamanda sigortalı hizmetlerin birleştirilmesine gerek olmaksızın herhangi bir kurumdan aylığa hak kazanabiliyorsa, hizmet birleştirilmesi uygulanmadan aylık, koşulların gerçekleştirildiği kurum tarafından bağlanacaktır¹¹.

II. 5510 Sayılı Kanun Döneminde Sigortalıların Durumu

5510 sayılı Kanun ile yukarıda anlattığımız üzere uygulanmaya devam eden 2829 sayılı Kanun yürürlükten kaldırılmıştır. 2829 sayılı Kanunun yürürlükten kaldırılmasının temel sebebi ise, tüm sosyal güvenlik kurumlarının tek çatı altında birleştirilecek olmasıdır. Farklı sosyal güvenlik kurumlarının birleştirilmesi neticesinde, farklı sosyal güvenlik kurumlarında geçen hizmet süresi söz konusu olmayacağından, sürelerin de birleştirilmesine ihtiyaç duyulmayacak idi. Ancak 5510 sayılı Kanun ile birlikte her ne kadar farklı sosyal güvenlik kurumları tek çatı altında birleştirilmiş de olsa, üç farklı sigortalılık statüsü belirlendiğinden yaşlılık aylığı bağlanması hususunda hangi statüden bağlanacağı önemini koruyan bir konudur¹². Buna nedenle 5510 sayılı Kanun yürürlüğe girdikten sonra ilk defa sigortalı sayılanlardan m. 4/f.1-a,b ya da c bentlerinden birden fazlasına tabi olarak çalışmış olanların yaşlılık aylığı bağlanmasına ilişkin taleplerinde, en fazla sigortalılığın geçtiği, hizmet sürelerinin eşit olması halinde ise son sigortalılık statüsü esas alınacaktır¹³. Böylece sadece son yedi yılın değil, tüm hizmet sürelerinin esas alınması yönünde getirilen eleştiriler, olumlu bir düzenleme ile madde yerini bulmuştur. Yine burada da bir istisna hükmü kabul edilmiştir. Buna göre, malullük ve ölüm halleri ile yaş haddinden re'sen emekli olma, süresi Kanun ile belirlenen vazifelere atanma veya seçilme ve bağlı oldukları sigortalılık halinin kanunla değiştirilmesi halinde, son sigortalılık statüsüne göre aylık bağlanacaktır¹⁴.

6.10.2008, www.lexpera.com.tr, E.T.15.5.2019; Benzer nitelikteki bir diğer karar için bkz. "...2829 sayılı Sosyal Güvenlik Kurumlarına Tabi Olarak Geçen Hizmetlerinin Birleştirilmesi Hakkındaki Kanunun 8. maddesinde, birleştirilmiş hizmet süreleri toplamı üzerinden ilgililere son yedi yıllık fiili hizmet süresi içinde fiili hizmet süresi fazla olan kurumca, hizmet sürelerinin eşit olması halinde ise eşit hizmet sürelerinden sonuncusunun tabi olduğu kurumca kendi mevzuatına göre aylık bağlanacağını belirtilmiştir. Maddede "filli hizmet" süresinin esas alınacağı özellikle vurgulanmış olup, isteğe bağlı sigortalılık sürelerinin fiili hizmet süresinden sayılmayacağı açıktır...", Y. 21. HD., E. 2008/5461 K. 2009/3716 T. 12.03.2009, www.lexpera.com.tr, E.T.15.5.2019.

⁹ Tuncay/ Ekmekçi, s. 695; Ergin, s. 203; Konuya ilişkin bir Yargıtay kararı için bkz. "...Dosyadaki kayıt ve belgelerden, davacının 7812 gün SSKlı hizmeti, 600 gün askerlik borçlanması 2829 Sayılı Yasa uyarınca hizmet birleştirmesi yapılarak davacıya 8412 gün üzerinden 506 Sayılı Yasanın geçici 81/A maddesi gereğince, 1.6.2000 tarihinden geçerli olmak üzere yaşlılık aylığı bağlandı...", Y. 21. HD., E. 2013/13136 K. 2014/19203 T. 01.10.2014, www.lexpera.com.tr, E.T.15.5.2019.

¹⁰ Ergin, s. 203; Tuncay/ Ekmekçi, s. 695; Ayan, s. 168.

¹¹ Sözer, Ali Nazım/ Saraç, Coşkun: Sosyal Sigorta İlişkisinde Çokluk: Sigortalılık Hallerinin, Tiplerinin ve Sürelerinin Birleştirilmesi, Sicil İş Hukuku Dergisi, Aralık 2008, s. 153; Sözer, s. 440; Tuncay/ Ekmekçi, s. 697; Ayan, s. 170, 171.

¹² Güzel/ Okur/ Caniklioğlu, s. 179.

¹³ Güzel/ Okur/ Caniklioğlu, s. 179; Tuncay/ Ekmekçi, s. 694.

¹⁴ Tuncay/ Ekmekçi, s. 694.

4. ULUSLARARASI ADLİ BİLİMLER VE HUKUK KONGRESİ

3-4 Mayıs 2019, MALATYA

Sonuç

5510 sayılı Kanunun yürürlüğe girmesinden önce sigortalı veya iştirakçi olup, Kanunun yürürlük tarihinden sonra aylık talebinde bulunanlardan, farklı sosyal güvenlik kurumlarına ya da bu Kanunda belirtilen sigortalılık statülerinden birden fazlasına tabi olarak aylık bağlanmasında esas alınacak Kanun, 5510 sayılı Kanun ile 5510 sayılı Kanunun yürürlükten kaldırmış olduğu 2829 sayılı Kanundur.

Yürürlükten kalkmış olmasına rağmen, 2829 sayılı Kanun uzunca bir süre uygulanmaya devam edecektir. Bu kanun uyarınca uzunca bir çalışma döneminden sonra yaşılık aylığına hak kazanma hususunda, sadece son yedi yıllık sürenin dikkate alınmasının makul bir açıklaması yoktur. Bu nedenle 5510 sayılı Kanunun hizmetlerin birleştirilmesine ilişkin hükümlerinin, Kanunun yürürlük tarihinden itibaren uygulanmasının yerinde olacağı kanaatindeyiz. Yürürlükten kalkmış olmasına rağmen uzunca bir süre mülga bir Kanuna atıf yaparak uygulamak, 5510 sayılı Kanun ile kabul edilmiş olan yeni düzenlemenin meşruiyetini zayıflatacaktır.

Kaynakça

Alper, Yusuf: Türk Sosyal Güvenlik Sistemi Sosyal Sigortalar Hukuku, Bursa 2014.

Arslanköylü, Resul: Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu Şerhi, C.1., Ankara 2013.

Arıcı, Kadir: Türk Sosyal Güvenlik Hukuku, Ankara 2015.

Ergin, Hediye: İsteğe Bağlı Sigortalılık Sürelerinin Hizmet Birleştirilmesinde Dikkate Alınması, Sicil İş Hukuku Dergisi, Aralık 2010.

Güzel, Ali/ Okur, Ali Rıza/ Caniklioğlu, Nurşen: Sosyal Güvenlik Hukuku, 17. Baskı, İstanbul 2018.

Sözer, Ali Naim: İşçi, Bağımsız Çalışan ve Kamu Görevlileri Bakımından Türk Sosyal Sigortalar Hukuku, İstanbul 2013.

Sözer, Ali Nazım/ Saraç, Coşkun: Sosyal Sigorta İlişkisinde Çokluk: Sigortalılık Hallerinin, Tiplerinin ve Sürelerinin Birleştirilmesi, Sicil İş Hukuku Dergisi, Aralık 2008.

Tuncay, Can/ Ekmekçi, Ömer: Sosyal Güvenlik Hukuku Dersleri, 19. Baskı, İstanbul 2017.

4. ULUSLARARASI ADLİ BİLİMLER VE HUKUK KONGRESİ

3-4 Mayıs 2019, MALATYA

TÜRK HUKUKUNDA OLAĞANÜSTÜ HAL KANUN HÜKMÜNDE KARARNAMELERİYLE KAMU GÖREVİNDEN İHRAÇ EDİLEN KAMU PERSONELİNİN AKLANMA SONRASINDA GÖREVE İADELERİ SORUNU THE PROBLEM OF REFUGEES OF PUBLIC OFFICIALS BY DECISION IN LAW OFFERED FROM PUBLIC OFFICIAL AFTER THE EXCULPATION IN TURKISH LEGAL SYSTEM

MURAT BUĞRA TAHTALI

Dr. Öğr. Üyesi, İnönü Üniversitesi Hukuk Fakültesi

ÖZET

15 Temmuz 2016 tarihinde ülkemizde gerçekleşen ve devletin Anayasal düzenini yıkma amacını taşıyan hain darbe girişimi sonrasında bozulan kamu düzeninin yeniden tesis edilmesi amacıyla 20 Temmuz 2016 tarihinde Olağanüstü Hal (OHAL) ilan edilmiştir. Olağanüstü halin ilanının ardından, OHAL Kanun Hükmünde Kararnameleri vasıtasıyla birçok kamu personeli, darbe girişiminin müsebbibi olan Fethullahçı Terör Örgütü (FETÖ) üyesi oldukları veya FETÖ ile iltisaklı buldukları gerekçesiyle kamu görevinden ihraç edilmiştir.

Örgüt üyeliği iddiasının idare hukuku boyutu kamu görevinden ihraç edilme yaptırımı olmakla beraber, ceza hukukunu ilgilendirdiği de yadsınmaz bir gerçektir. Ancak ilgili kamu personeli hakkında başlatılan ceza soruşturmasının sonucunda takipsizlik kararı verilmesi veya soruşturma evresinden sonra hazırlanan iddianamenin sonrasında başlatılan ceza yargılamasında suçun işlenmediğinin sabit görülmesi nedeniyle beraat kararı verilmesi hallerinde, alınan idari karar da yeni durumdan etkilenmekte ve bir idari yaptırım olan kamu görevinden ihraç işlemi dayanaksız kalmaktadır. Bu durumda kamu görevlisinin aklandığı sabit olduğundan görevine iadesiyle ilgili bir engel bulunmamaktadır. Ancak uygulamada birçok kamu personeli ceza muhakemesi süreci sonucunda aklanmasına rağmen görevlerine iadelerine idarelerce olumsuz yanıt verilmektedir.

Uygulamadaki bu sorun, idare hukuku ilkeleri ve kuralları bakımından incelenmeye muhtaçtır.

Anahtar Kelimeler: İdare Hukuku, İdarenin Takdir Yetkisi, Kanun Hükmünde Kararname, Kamu Görevinden İhraç, Terör Örgütü Üyeliği

Abstract

Following the treacherous coup attempt which took place in our country on 15 July 2016 and aimed to destroy the constitutional order of the state, for the restoration of deteriorated public order, the State of Emergency was declared on the date of 20 July 2016. After declared of the State Of Emergency multitude government officer were strucked off by the executie order by reason of to be member of or bear on the terrorist organisation called FETÖ.

It is undeniable reality that the claim of member of terrorist organisation futhermore stucked off by a fine to the public employment for administrative law, it is appeal to criminal law as well. However, the state of non-prosecution decision at the end of the criminal investigation or to hand out a desicion on verdict of acquittal at the and of judgement, the administartive decision is also effect by the new stuation and the processing of strucked off is became unmeritorious. In this case, because of it's clear that the government officer is discharged, there is no disability for restitution to function of government officer. But in practice, many of public officer is given negative answer to claim of restitution by the administrative eventhough they acquittal at the end of the criminal procedure process.

The problem in practice, needy to analyzed in terms of administartive law principles and rules.

Keywords: Administrative Law, Administrative Discretion, Executive Order, Strucked Of The Public Employment, Memberhsip of Terrorist Organisation.

4. ULUSLARARASI ADLİ BİLİMLER VE HUKUK KONGRESİ

3-4 Mayıs 2019, MALATYA

İŞÇİ SENDİKASI ÜYELİĞİNİN ÜYE OLUNAN SENDİKAYA KARŞI ÜYELİĞİN KAZANILMASI SIRASINDA KORUNMASI

PROTECTION OF THE UNION MEMBERSHIP DURING THE ACQUISITION OF
MEMBERSHIP AGAINST THE TRADE UNION

ARŞ. GÖR. NAZLI ÇOBAN

Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi Hukuk
Fakültesi, İş ve Sosyal Güvenlik Hukuku ABD

ÖZET

Sendika özgürlüğünün en önemli görünüm biçimi işçi sendikası üyeliğidir. Sendika özgürlüğü, anayasa, kanun ve uluslararası düzenlemelerle her ne kadar tanınsa da, korunmadığı sürece bir anlam ifade etmez. İşçi sendikası üyeliğinin fiilen korunabilmesi için, üçüncü kişilerin sendika özgürlüğüne müdahale edememesi gerekir. İşçi sendikası üyeliğinin kazanılması prosedürü her ne kadar 6356 sayılı Sendikalar ve Toplu İş Sözleşmesi Kanunu'nun 17. maddesinde öngörülmüşse de, üyeliğe kabul hususunda kolektif sendika özgürlüğünün bir gereği olarak işçi sendikalarının da birtakım yetkileri vardır. Bu nedenle işçilerin sendika üyeliğini kazanması hususunun sendikalara karşı özel olarak korunması gerekmektedir.

Anahtar Kelimeler: Sendika özgürlüğü, işçi sendikası üyeliği, işçi sendikası üyeliğinin korunması, işçi sendikası üyeliğinin kazanılması.

ABSTRACT

Liberty of trade union membership is the most important form of liberty of union. The liberty of the union does not make sense unless it is recognized by the constitution, laws and international regulations. In order to effectively protect trade union membership, third parties should not interfere with liberty of trade union. Although the procedure for acquisition of trade union membership is stipulated in Article 17 of the Law on Trade Unions and Collective Labor Agreements No 6356; trade unions have a number of powers as a requirement of collective trade union freedom on admission to membership. For this reason, workers' participation in trade union membership must be protected against unions.

Keywords: *Liberty of union, the membership of trade union, protection of the membership of trade union, acquisition of trade union membership.*

ÖZET

Sendika özgürlüğünün klasik ve dar anlamı ve geniş anlamıyla olmak üzere iki şekilde ifade edilmesi mümkündür. Klasik ve dar anlamıyla sendika özgürlüğünü ele alacak olursak, işçiler bakımından sendika özgürlüğünü, “ekonomik yönden tek başına güçsüz durumda bulunan çalışanların ortak ekonomik ve sosyal hak ve çıkarlarını koruyarak geliştirmek amacıyla serbestçe örgütlenebilmeleri, sendikaya üye olma, üyelikten ayrılma, sendikaya üye olmama, kurulmuş sendikalardan birini seçme özgürlüğü” şeklinde tanımlamamız mümkündür. Sendika özgürlüğünü yine aynı bağlamda, klasik ve dar anlamıyla ancak bu sefer işçiler açısından ifade edecek olursak, “serbestçe sendika kurabilme, kurulmuş sendikanın kendi varlığını koruma ve faaliyetlerde bulunma haklarını barındıran bir özgürlük” tür diyebiliriz. sendika özgürlüğünün en önemli görünüm şekillerinden biri işçi sendikasına üyeliğidir. Sendika özgürlüğü, anayasa, kanun ve uluslararası düzenlemelerle her ne kadar tanınsa da, korunmadığı sürece bir anlam ifade etmez. İşçi sendikası üyeliğinin fiilen korunabilmesi için, üçüncü kişilerin sendika özgürlüğüne müdahalede bulunmasının engellenmesi gerekir. Zira, dışarıdan gelebilecek müdahaleler ve baskılar nedeniyle işçiler sendikal özgürlüklerinden vazgeçebilecek veya bu özgürlüklerini istedikleri gibi kullanamayacaklardır. Bu nedenle sendika özgürlüğüne, dolayısıyla, işçilerin sendika üyeliğine müdahalede bulunabilecek olası durumlar için yaptırım öngörülmelidir. Aksi takdirde sendika özgürlüğünün fiilen uygulanması mümkün olmayacaktır.

Sendika üyeliğinin işçi sendikasına karşı korunması üç aşamada gerçekleşir. Bu aşamalar, sendika üyeliğinin kazanılması, sendika üyeliğinin devamı ve son olarak sendika üyeliğinden çıkarılmada

4. ULUSLARARASI ADLİ BİLİMLER VE HUKUK KONGRESİ

3-4 Mayıs 2019, MALATYA

korunma şeklindedir. Ancak çalışmamızda, işçi sendikası üyeliğinin üye olunan sendikaya karşı “sendika üyeliğinin kazanılması” sırasındaki korunması aşaması ele alınacaktır. Sendika üyeliğinin kazanılması sırasında korunmada, ilk olarak karşımıza, üyeliğin kazanılmasında sendika tüzüğünde öngörülen şartlara karşı korunma çıkmaktadır. Bilindiği üzere, kolektif sendika özgürlüğünün bir gereği olarak sendikaların üyelik başvurularını değerlendirme yetkisi vardır. Bu bağlamda sendikalar tüzüklerini serbestçe düzenleme hakkına sahiptir ve bu tüzüklerde üyeliğe kabul koşulları da düzenlenmektedir. Sendikaya üye olmak isteyen işçi, tüzükte öngörülen şartları da sağlamalıdır. Sendikaların tüzüklerine üyeliğe ilişkin şartlar getirme yetkisi bulunsa da, bu yetkinin sınırsız bir biçimde kullanılabileceğini söylemek mümkün değildir. Sendikaların tüzüklerinde, sendika üyeliğinin kazanılması şartları hususunda öngörebileceği şartlar, üyeliği zorlaştırıcı yahut dil, din, ırk, renk, cinsiyet, siyasi görüş gibi ayrımcılık içeren hükümler getiremez .

İkinci olarak, işçilerin sendikaların, üyeliğe kabul kararı yetkisi karşısında işçilerin korunması gerekmektedir. Sendikaya üye olabilmek için işçinin üyelik başvurusu ve kanun ile sendika tüzüğünde öngörülen şartları sağlaması yeterli değildir. Bu şartların sağlanmasının ardından, sendikaların yetkili organlarının “üyeliğe kabul kararı” vermesi gerekir. Ancak sendikalar üyeliğe kabul konusunda sınırsız bir yetkiye sahip değildir. Nitekim 6356 sayılı Sendikalar ve Toplu İş Sözleşmesi Kanunu m.17/V uyarınca, sendikalara, üyelik başvurusunu değerlendirmeleri için otuz günlük süre verilmiş ve otuz günlük süre içinde sendikaların açık kabulünün olmaması halinde sendika üyeliği başvurusunun kabul edildiği öngörülerek sendikaların üyeliğe kabul kararı konusundaki yetkileri sınırlandırılmıştır. Anılan düzenlemede üyelik için açık kabul şartının aranmaması önemlidir. Zira üyelik başvurusunun açık kabulünün aranması halinde, sendikaların keyfi olarak üyelik başvurularını sürüncemede bırakması söz konusu olabilecekti. Ancak 6356 sayılı Kanun m.17/V ile, otuz gün içinde açıkça reddedilmeyen üyelik başvuruları kabul edilmiş sayılacaktır. Sendikaların üyelik başvurusunu kabul yetkisine getirilen bir diğer sınırlama da yine m.17/V’de öngörülen ve sendikaların üyelik başvurularını ancak haklı bir nedenin varlığı halinde reddedilebileceğine ilişkin getirilen düzenlemedir. Anılan düzenleme uyarınca, sendikanın üyeliğe kabule yetkili organı haklı bir neden göstermeden işçinin üyelik başvurusunu reddedemeyecektir. Sendikaların, üyelik başvurusunu demokratik ilkelere aykırı veya ayrımcılık niteliği taşıyan, örneğin cinsiyet, din, düşünce, dil, felsefi inanç, siyasi düşünce ayrımı yapılması gibi nedenlerle reddetmesi halleri hakkın kötüye kullanılması niteliğindedir. Bunların yanı sıra, sendikaya üye olmak isteyen işçinin ileride sendika yönetiminde görev alarak kendilerine rakip olabileceği düşüncesiyle keyfi bir şekilde üyelik başvurusunun reddi de yine hakkın kötüye kullanılması niteliğinde olacaktır.

İşçi sendikası üyeliğinin üye olunan sendikaya karşı korunması sadece, sendikanın kabul kararı özgürlüğüne getirilen bu sınırlamalarla değil, üyelik başvurusu reddedilen işçiye, sendikanın bu karara karşı yargı yoluna başvurma imkanı tanınması ile de sağlanmaktadır. Nitekim üyelik başvurusu reddedilen işçiler bu kararın kendilerine tebliği tarihinden itibaren otuz gün içerisinde iş mahkemesinde dava açabilecektir. Buradaki otuz günlük süre hak düşürücü süre olup, mahkemece re’sen dikkate alınmalıdır. İşçilerin üyelik talebinin reddi kararına karşı mahkemeye başvurusu, sendika yetkili organının haklı bir neden ortaya koyup koymamasına bağlı değildir. Başka bir ifadeyle, sendika yetkili organı üyeliği reddederken haklı bir gerekçe sunmuş olsa dahi, işçi bu karara karşı dava açabilecektir. İş mahkemesinin üyelik başvurusunun reddi hakkında vereceği karar bağlayıcıdır. Bu karar hakkında itiraz ya da temyiz söz konusu değildir. Şayet mahkeme üyelik başvurusunun reddini doğru bulmayarak işçi lehine karar verirse, bu halde işçi sendika üyeliğini, sendika tarafından üyeliğin reddedildiği tarihte kazanılmış olacaktır.

4. ULUSLARARASI ADLİ BİLİMLER VE HUKUK KONGRESİ

3-4 Mayıs 2019, MALATYA

**AUTHORITIES OF THE CHAIRMAN OF THE PARLIAMENT IN THE
NAKHCHIVAN AUTONOMOUS REPUBLIC
ПОЛНОМОЧИЯ ПРЕДСЕДАТЕЛЯ ВЛАСТИ В АВТОНОМНОЙ РЕСПУБЛИКЕ:
ПРИМЕР НАХЧЫВАНА**

**ÖZERK CUMHURİYETLERDE MECLİS BAŞKANLARININ YETKİLERİ:
NAHÇIVAN ÖRNEĞİ**

MIKAIL YUSIFOV

Azerbaycan Dışişleri Bakanlığı

AHMAD S. FAKHIR

MUHYEDDIN ASKAROV

Nakhchivan, as a region of major geopolitical and strategic importance, was at the center of attention of neighboring states at all historical stages and was in the interests of major powers.

The socio-political processes that took place in the early twentieth century, especially the collapse of the Russian Empire, the formation of independent states in the South Caucasus, the results of the First World War left a deep imprint on the fate of Azerbaijan and its constituent part - the Nakhchivan region. Due to a number of specific features, Nakhchivan has become one of the main centers of social and political changes that took place in the South Caucasus.

After the establishment of Soviet power in Nakhichevan, Armenia opposed the idea of independence of Nakhchivan. But on December 28, 1920, in its statement, the Revolutionary Committee of Armenia recognized Nakhchivan as an independent Soviet Republic. In fact, the recognition of the region not as a part of Azerbaijan, but as an independent republic was a deliberate step serving the further plans of Armenia.

However, the stubborn struggle of the Azerbaijani population of Nakhchivan and the military-political and diplomatic efforts of Turkey, its resolute support for the position of Azerbaijan, destroyed all the plans of the Armenians to reject this territory from Azerbaijan.

4. ULUSLARARASI ADLİ BİLİMLER VE HUKUK KONGRESİ

3-4 Mayıs 2019, MALATYA

ÖLÜNCEYE KADAR BAKMA SÖZLEŞMESİ ÜZERİNDE ÜÇÜNCÜ KİŞİLERİN HAKLARI SYMPOSIUM TEMA TITLE: TURKISH LAW TO LOOK UNTIL DEATH CONTRACT

ELİF POLAT

ÖZET

Ölünceye kadar bakma sözleşmesi yürürlükten kalkan 818 sayılı Borçlar Kanunu'nda ve yine 6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu'nda düzenlenmiş olup talih ve tesadüfe bağlı sözleşmelerdendir. 6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu'nda düzenlenen bu sözleşme bakım alacaklısı ve bakım borçlusunu taraflarından oluşur. Bu sözleşme günümüzde genel anlamda yaşlı, hasta veya buna benzer hallerde kişilerin, kişisel olarak bakımlarını karşılayamadıkları takdirde başvurdukları bir yoldur. Sosyal güvenliğin, toplumun tüm kesimine yeterli olarak yayılmaması ülkemiz ve diğer ülkelerde bu sözleşmenin önemini artırmıştır. Maddi açıdan yeterli imkanlara sahip olan yaşlı veya hasta kişiler hayatlarına, istedikleri düzeyde devam edemeyebilirler. İşte tam bu noktada ölünceye kadar bakma sözleşmesi bu kişiler için önemli bir çözümdür. Sosyal yönü ağırlık kazanan bu sözleşme söz konusu kişilerin yaşamlarının sonuna kadar bakılmasını ve gözetim ihtiyaçlarını karşılamayı öngörmektedir.

Bu sözleşme gereğince bakım borçlusunu olan taraf bakım alacaklısına ölünceye kadar bakmayı; bakım alacaklısı da bunun karşılığında bakım borçlusuna bazı malvarlığı değerlerini devretmeyi taahhüt etmektedir. Ülkemiz açısından sıkça başvurulmuş bu sözleşme uygulamada tarafların kurallara uygun olarak davranmaması durumlarında bakım alacaklısının veya üçüncü kişilerin zarar görmelerine neden olabilmektedir.

Çalışmamızda Türk Hukuku'nda ölünceye kadar bakma sözleşmesine ilişkin bilgiler yer alacaktır. Ölünceye kadar bakma sözleşmesinin hangi türlerde yapılabileceğine bunun için gereken şartlara değinilecektir. Bunun yanında ölünceye kadar bakma sözleşmesinin özellikle muvazaalı olarak yapılması hallerinde ispatı konusunda doktrinde ileri sürülen görüşler ve yargı kararları ele alınacaktır. İlk olarak Türk hukukunda ölünceye kadar bakma sözleşmesi incelemek akabinde bu sözleşmenin kanunda öngörülen kurallara uygun olarak yapılmamış olması halinde başvurulacak yollara ve hususlara değinilecektir.

Öneri ve değerlendirmelerin özetlendiği son kısım ile çalışmamız sona erecektir.

ABSTRACT

The contract to look until death is regulated in the Code of Obligations numbered 818 and in the Turkish Code of Obligations numbered 6098 and is one of the contracts based on fortune and chance. This contract, which is regulated in the Turkish Code of Obligations No. 6098, consists of the caregiver and maintenance debtors. This contract is a way that people in general, elderly, patients or similar cases apply if they cannot meet their personal care. The fact that social security does not spread sufficiently to all segments of the society has increased the importance of this agreement in our country and other countries. Elderly or sick people with adequate financial means may not be able to continue their lives at the level they want. At this point, the agreement to look until death is an important solution for these people. This contract, whose social aspect is predominant, envisages meeting the end of life and oversight needs of these people.

In accordance with this contract, the caregiver is to care for the caregiver until he dies; In return, the maintenance creditor undertakes to transfer to the maintenance debtor some assets. This contract, which is frequently applied for our country, may cause damage to the maintenance creditor or third parties in cases where the parties do not act in accordance with the rules.

4. ULUSLARARASI ADLİ BİLİMLER VE HUKUK KONGRESİ

3-4 Mayıs 2019, MALATYA

In our study, information will be given on the Turkish Law to look until death. The requirements for this will be mentioned in which types of contracts to look until death. Besides, the opinions and judgment decisions regarding the proof of proof in the doctrine until the death, especially in the case of a fictitious contract. First of all, Turkish law will examine the contract to look until it dies, and if there is not an up to death contract in accordance with the rules stipulated in the law

We will conclude our work with the last section summarizing the suggestions and evaluations

4. ULUSLARARASI ADLİ BİLİMLER VE HUKUK KONGRESİ

3-4 Mayıs 2019, MALATYA

MILITARY COURTS AND JUDGES STATUS OF RUSSIAN FEDERATION СТАТУС ВОЕННЫХ СУДОВ И СУДЕЙ В РОССИЙСКОЙ ФЕДЕРАЦИИ

IRINA KOLPAKOVA

Moldova State University

IRINA KONSALIDZE

Free University of Tbilisi, Institute of Asia and Africa

Согласно ст. 13 Федерального конституционного закона «О судебной системе Российской Федерации», ст.ст. 19, 20, 24, 25 Федерального конституционного закона «О военных судах Российской Федерации» и ст. 6 Федерального закона «О статусе судей в Российской Федерации» судьи военных судов назначаются на должности, как и другие судьи судов общей юрисдикции, Президентом Российской Федерации по представлению Председателя Верховного Суда Российской Федерации, основанному на заключении соответствующих квалификационных коллегий судей Российской Федерации. Для председателей военных судов и их заместителей требуется заключение Высшей квалификационной коллегии судей.

Судьи гарнизонных военных судов впервые назначаются на должности сроком на три года, по истечении которого они могут быть назначены на должность без ограничения срока их полномочий.

К сдаче квалификационного экзамена на должность судьи военного суда может быть допущен любой гражданин России, достигший возраста 25 лет, имеющий высшее юридическое образование, стаж работы по юридической профессии не менее пяти лет, имеющий офицерское звание, не совершивший порочащих его проступков.

Судьи военных судов обладают единым статусом с другими судьями судов общей юрисдикции. На них распространяются гарантии независимости судей, при осуществлении правосудия они подчиняются только Конституции Российской Федерации и федеральным законам. В отношении всех судей судов общей юрисдикции установлены единые принципы материального и социального обеспечения, наделения полномочиями и их прекращения.

Однако судьи военных судов должны являться офицерами, состоять на военной службе по контракту. Для них в соответствии со ст. 49 Федерального закона «О воинской обязанности и военной службе» установлены предельные сроки военной службы в зависимости от воинского звания. Военнослужащим, достигшим предельного возраста пребывания на военной службе в соответствующем воинском звании, срок военной службы может быть продлен, но не свыше достижения ими возраста 65 лет. В соответствии с ч. 3 ст. 26 Федерального конституционного закона «О военных судах» судьям военных судов, достигшим предельного возраста, в отличие от других военнослужащих срок военной службы может быть продлен до указанных сроков Председателем Верховного Суда Российской Федерации по рекомендации квалификационной коллегии судей, что является одной из гарантий независимости судей военных судов от органов исполнительной власти.

В целях обеспечения независимости военных судов от командования и других органов исполнительной власти предусмотрен ряд других мер.

4. ULUSLARARASI ADLİ BİLİMLER VE HUKUK KONGRESİ

3-4 Mayıs 2019, MALATYA

AZERBAJCAN-TÜRKİYE İLİŞKİLERİNE YENİ BİR İVME

STRENGTHENING TURKEY-AZERBAIJAN ALLIANCE

MAHMUT BAYRAMOV

Azerbaijan State University of Economics

HASAN ABBASOV

Krasnodar State University of Culture and Arts

ABSTRACT

26 years have passed since the signing of the treaty on the establishment of diplomatic relations between Turkey and Azerbaijan on January 14, 1992. The Republic of Turkey became the first state to recognize on November 9, 1991, an independent state of Azerbaijan, which declared its independence on August 30, 1991. In 2010, an agreement on strategic partnership and mutual assistance was signed between the countries. This agreement contributed to the creation of a military alliance. The second article of the treaty, with reference to the 51st article of the UN Charter on the granting of the right to self-defense, stresses that if one of the parties is attacked by a third country or several states, Turkey and Azerbaijan will make common decisions for the purpose of security and defense . In order to strengthen bilateral relations in 2010, a high-level strategic cooperation council mechanism was established. Thus, bilateral relations between countries in the military, political, energy, and other spheres have reached the highest level.

An important point in the Treaty on Strategic Partnership and Mutual Assistance was Article 7, which envisages the establishment of command control and coordination of the power structure between the armed forces of both countries. This indicates that countries can conduct joint military exercises, which they have been doing for several years now. Thanks to these military exercises, the potential for joint operations at the tactical, strategic and operational levels has been enhanced.

The Turkish-Azerbaijani military alliance is supported by the Turkish Ministry of National Defense. The most important indicator of this support is the supply by Turkey to Azerbaijan of the national long-range missile systems Sakarya and Kasyrga. These systems were applied by Azerbaijan in April 2016 in clashes with Armenia.

4. ULUSLARARASI ADLİ BİLİMLER VE HUKUK KONGRESİ

3-4 Mayıs 2019, MALATYA

TÜRKİYE’NİN 1951 TARİHLİ BİRLEŞMİŞ MİLLETLER MÜLTECİLERİN HUKUKİ STATÜSÜNE İLİŞKİN CENEVRE SÖZLEŞMESİ’NE TARAFLIĞI

AV.DR. SİBEL AKŞAHİN POLAT

İkinci Dünya Savaşından sonra Avrupa’da ortaya çıkan mülteci sorununu çözmek için Birleşmiş Milletler Mültecilerin Hukuki Statüsüne İlişkin Sözleşmesi 28 Temmuz 1951 tarihinde Cenevre’de imzalanmış ve 22 Nisan 1954 tarihinde yürürlüğe girmiştir. Türkiye mezkur sözleşmeyi 24 Ağustos 1951 tarihinde imzalamış ve on yıl sonra, 29 Ağustos 1961 tarihinde onaylamıştır. Bu küresel antlaşma, kimlerin mülteci sayılacağı konusunda bir tanım getirmiştir. Türkiye sözleşmeye taraf olurken "Avrupa’da meydana gelen olaylar nedeniyle" şeklinde coğrafi sınırlama şerhi koymuştur. Bu sınırlama günümüze hâlâ mevcuttur. Bununla birlikte, 1951 Sözleşmesi’nde bazı değişiklikler öngören Mültecilerin Hukuki Statüsüne İlişkin Sözleşmesi’ne Ek Protokol’ü Birleşmiş Milletler Genel Kurulu New York’ta 1967 yılında kabul etmiştir. Söz konusu Protokol’ün sözleşmeye getirdiği en önemli düzenleme; sözleşmedeki mülteci tanımında yer alan "1 Ocak 1951’den önce meydana gelen olaylar sonucunda" ibarelerini kaldırarak zaman sınırlamasına son vermesidir. Coğrafi sınırlama ise ülkelerin tercihine bırakılmıştır. Türkiye, Bakanlar Kurulu’nun 1 Temmuz 1968 tarihli kararı ile Protokole katılmıştır. Ancak 1951 Sözleşmesi ile getirdiği coğrafi kısıtlamayı kaldırmamış ve günümüze kadar muhafaza etmeye devam etmiştir.

Anahtar kelimeler: Uluslararası Hukuk; 1951 tarihli Birleşmiş Milletler Mültecilerin Hukuki Statüsüne İlişkin Cenevre Sözleşmesi; Mültecilerin Hukuk Statüsüne İlişkin 1967 Protokolü, coğrafi kısıtlama, Mülteci.

Yabancıların Türkiye’den Sınırdışı edilmesi

Uluslararası hukukta Devletin egemenlik ilkesi gereği devletler yabancıların ülkelerine girişi, ülkelerinde bulunması ve ülke sınırlarından çıkarılması konusunda yetkiye haizdir. Yabancıların sınır dışı edilmeleri, her ne kadar onların temel hak ve özgürlüklerinin kısıtlanması anlamına gelse de Devletin egemenlik yetkisinin doğal bir sonucunu teşkil etmektedir. Şüphesiz devletler yabancıların sınır dışı edilmesi bakımından var olan mezkur yetkilerini milletlerarası hukukun koymuş olduğu sınırlar içerisinde kullanabilmektedirler. Türkiye sınırdışı edilme konusu farklı boyutlarıyla düzenleyen iki taraflı milletlerarası sözleşmeler ile Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi ve Ek Protokolleri, Avrupa İkamet Sözleşmesi, Avrupa Sosyal Şartı, Mültecilerin Hukukî Durumuna Dair 1951 tarihli Birleşmiş Milletler Sözleşmesi ve Tüm Göçmen İşçilerin ve Aile Fertlerinin Haklarının Korunmasına Dair Sözleşmeye taraftır. Ulusal düzeyde ise yabancıların sınırdışı edilmesi çeşitli kanunlarda düzenlenmiştir. 6458 sayılı Yabancılar ve Uluslararası Koruma Kanunu yabancıların Türkiye’den sınır dışı edilmesine ilişkin ayrıntılı düzenlemeler getirmiştir. Söz konusu Kanun 04.04.2013 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisinde kabul edilmiş; 11.04.2013 tarihli ve 28615 sayılı Resmi Gazetede yayımlanmıştır. Kanunda sınır dışı etme sebeplerinin yanı sıra, ilgilinin sınır dışı edilmesine engel teşkil edecek durumlar, sınır dışı kararını almaya yetkili makam, kararın biçimi, idarî gözetim, sınır dışı kararına karşı yargı yolu ve sınır dışı kararının sonuçları düzenlenmiştir. Genel olarak Türk hukukunda sınır dışı etme yabancıların kişi dokunulmazlığı ve özgürlüğünün istisnası olarak kabul edilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Uluslararası Hukuk, Egemenlik ilkesi, Sınırdışı etme, 6458 sayılı Yabancılar ve Uluslararası Koruma Kanunu.

4. ULUSLARARASI ADLİ BİLİMLER VE HUKUK KONGRESİ

3-4 Mayıs 2019, MALATYA

İLK TATAR BESTECİNİN HAYATI VE ESERLERİ - SULTAN GABAŞI

DOÇ. DR. AUGUL SALIKHOVA

Tataristan Bilimler Akademisi'nin G. İbrahimov is. Dil,
Edebiyat ve Sanat Enstitüsü

DOÇ. DR. DINARA FARDEEVA

Tataristan Bilimler Akademisi'nin G. İbrahimov is. Dil,
Edebiyat ve Sanat Enstitüsü

Tatar kültür tarihi üzerinde silinmez bırakmış olağan üstü kişiliği vardır. İlk Tatar besteci, folklorist, müzik ve halk figürü Sultan Khasan oğlu Gabaşı'yi saygıyla hatırlıyoruz.

Kelimenin tam anlamıyla öncü sanat alanında kanat önderi olmaya kendini adanmış olan bu yetenekli adamın geçmişi pek muhteşem. Yenilmez müzik sevgisi, bilgiye olan doyumсузлук, muazzam enerji, sebat ve bağlılık; Tatar kültüründe gerçek bir atılım yapmasına izin verdi. Neredeyse hiç müzik eğitimi almayan bir molla oğlu (özel piyano dersleri dışında), ilk Tatar romantiklerinin, enstrümental oyunların, melodilerin, müzikal performansların ve hatta operaların yazarı oldu. Çalışmaları çok yönlüydü: kendisini sanatçı, besteci ve şef, folklorist, öğretmen ve müzik gruplarının organizatörü olarak gösterdi. Şiddetli toplumsal ayaklanmalar dönemi, yaşamına damgasını vurdu. Güçlüklerle ve başarılarla dolu yaşamı, sevinç ve üzüntüyle geçti.

Bestecinin aktif yaratıcı çalışması, Tataristan'da profesyonel müzik eğitiminin gelişim sürecinin sürdüğü 1920'lerde gerçekleşti. Gabaşı, o zamanlar kurulan Doğu Konservatuarı'nın ilk öğretmenleri arasında ve daha sonra Doğu Müzik Koleji ve Müzik Okulu'ndaydı. O yıllarda yaptığı Tatar türkülerinin koro düzenlemelerini yapan ilk koro gruplarını ve beş-altı bölümlük bir koro için kendi bestelerini yarattı. Tatar müzik kültürü için tamamen yeni ve sıra dışı bir fenomendi. Doğu müzik teknik okulunun korusu, daha sonra Sultan Gabaşı başkanlığında Kazan üniversitelerinden büyük bir koro grubu olan öğrenci,sürekli olarak konser salonlarında dinleyicilerin ve basın dikkatini çekti.

Sultan Gabaşı her zaman Tatar sanatının ulusal kimliğini hevesle savundu. Bu, öncelikle çalışmalarında tezahür etti, sadece değil. Asırlık müzik geleneklerinin tutumu, folklorun değeri ve önemi, ulusal özgüllük ve Avrupa müzik türleri ve biçimlerinin oranı, müzik personelinin eğitimi – dikkatleri ile bırakmadığı bu ve diğer birçok konu, sürekli olarak raporlar yayınlamak, süreli yayınlarda yayınlamak.

Bu şekilde, Sultan Gabaşı, Tatar müzikal ve tiyatro sanatının gelişimine önemli bir katkı yaptı. Yaratıcı mirası çok değerli, müziği, gerçekten derin, samimi, ulusal, ruhu ele geçiren unutulmaz bir sanatçıydı.

Anahtar kelimeler: Gabaşı, Besteci, Müzik, Opera